

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ «СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я»

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2015 рік

№ 2 (283)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Рік тому ми почали шукати Європу, А **ЗНАЙШЛИ УКРАЇНУ**

«БОРИСТЕН» – літературно-мистецький, публіцистичний та науково-популярний щомісячник

Шеф-редактор Фідель СУХОНИС
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
ІВАНЕНКО Валентин Васильович-Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, проректор, доктор історичних наук, професор.
СВІТЛЕНКО Сергій Іванович — Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан історичного факультету, доктор історичних наук, професор.
ШВИДЬКО Ганна Кирилівна — Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
УДОД Олександр Андрійович — Інститут інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти і науки України (м. Київ), директор, доктор історичних наук, професор.
ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович — Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
ПОПОВСЬКИЙ Анатолій Михайлович — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, професор кафедри мовної підготовки, доктор філологічних наук, професор.
ДЕМЧЕНКО Володимир Дмитрович — Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан факультету систем та засобів масової комунікації, доктор філологічних наук, професор.
ЗАВЕРТАЛЮК Нінель Іванівна — Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор.
ШЕПЕЛЄВ Максиміліан Альбертович — Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, доцент.
ТОКОВЕНКО Олександр Сергійович — Дніпропетровський національний університет, декан соціально-гуманітарного факультету суспільних наук та міжнародних відносин, доктор філософських наук, професор, голова спеціалізованої вченої ради ДНУ ім. О. Гончара з політичних наук.
ГНАТЕНКО Петро Іванович — Дніпропетровський національний університет, завідувач кафедри філософії, доктор філософських наук, професор, член спеціалізованої вченої ради ДНУ ім. О. Гончара з політичних наук.
ТЕРЕЩЕНКО Алла Костянтинівна — інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
СТЕПОВИК Дмитро Власович — інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
ГРИЦА Софія Іосипівна — інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
НАЙДЕН Олександр Семенович — інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор культурології, професор.
КИТОВА Світлана Андріївна — Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, професор кафедри української літератури, доктор культурології, професор.
ШЕИКО Василь Миколайович — Харківський державний університет культури, ректор, доктор історичних наук (культурологія), професор.
КУЦ Ірина – коректор.

УКРАЇНО, ти моя молитва... Василь Симоненко

Болить душа за Україну

Прорізавсь голос чийсь сердитий, В тумані тишу роздира: То знов привезли дітей убитих Зі сходу — з міста і з села.

Тож будуть сльози і ридання Коханих, бідних матерів, Бо знову свіже поховання Їх любих, рідних їх синів.

Чи довго будемо страждати Та проливатимемо кров, За рідну землю воювати, Бо ворог лізе знов і знов?

В нас військо бідне, майже голе, Бронезилетів, касок в них нема. Та битись з ворогом готові — Болить за Україну в них душа.

Орест Дзвінка. м. Теревовля

Представництва редакції:
у Києві: Володимир Барна, вул. Банкова, 2, 01024, м. Київ, тел. 066-6243231
у США: Bahriany Foundation, INC 19669 Villa Rosa Loop Fort Myers, FL., 33967 USA.
а редакційних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;
в Канаді: Mr. N. Vorotilenko, 9424 173 Str., Edmonton, AB., T5T 3K8, Canada;
у Румунії: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
у Бразилії: Wira SELANSKI, Rua General Glicério, 400 apt. 701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brasil, Telefax: (00-55-21) 2557-5517;
у Австралії: Mr. Fedir Habelko 5. Reserve C. T., Glenroy VIC. Australia — 3046 T.& Fax: 03.93061997;
у Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18/L, Lod, Israel;
у Польщі: Jurii Hawryluk, skr. poczt. 55, 17-100 Bielski Podlaski, Polska;
Кольпортер на США та Мексику: Parion Chejlyk 45 Mountain Ave. Warren, N. J. 07059.

Редакція не відповідає за думки і факти, викладені авторами на сторінках щомісячника. Листується з читачами лише через журнал. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторам.
Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали без згоди авторів.
Адреса: журналу «Бористен», вул. Телевізійна, 3, 49010, Дніпропетровськ—10, Україна
Телефони: 050-340-28-27, (056) 713-52-58.
E-mail: fidelsukhonis@gmail.com
Наша веб-сторінка: www.borysten.com
Читайте нас на facebook за адресою: https://www.facebook.com/borysteninfo
Серія KB, реєстр, номер 16084-4556 ПР Рік видання двадцять третій.
ЗАСНОВНИК: Дніпропетровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу «Бористен». Національний гірничий університет, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара. ВИДАВЦІ: Дніпропетровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу «Бористен», Національний гірничий університет, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара.
Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з історії філології політичних наук, мистецтвознавства та культурології.
Номер рекомендовано до друку вченою радою НГУ України.
Формат 60/84/8, друк офсетний.
Умов друк. арк. 4,65. Тираж 1500.
Друк ФОП Кругляк І.С. Свідоцтво ДП № 160-р від 16.05.2013

-ЗМІСТ-

Журнал «Бористен» ширить столичну співпрацю; У бібліотеці розкажуть про традиції чаювання - 1 стор.
Вони свій дух протиставили зброї - 2 стор.
Юрій Андрухович в гостях у ДНУ - 3 стор.
Він чи Вона?; Вчених ДНУ обрали членами-кореспондентами НАН України - 4 стор.
«Соціальне партнерство – майбутнє України!» - 5 стор.
ХОДІННЯ ПО ВОДАХ - 6 стор.
«На дорозі з минулого в майбутнього»; За результатами рейтингу Webometrics сайт НГУ посів 12 місце - 7 стор.
Не бійтесь заглядати у словник... - 8 стор.
«ПОЕЗІЯ - СОНЦЕ МОЄ ОРАНЖЕВЕ» - 9 стор.
В НГУ нагородили лауреатів конкурсу на кращу публікацію у журналі «Бористен» 2014 року - 10 стор.
«Щит – Дніпро» як зеркало волонтерського руху Січеславщини - 11 стор.
ЄВРОПІ Й США БОРОНИТИ УКРАЇНУ ВІД ПУТИНА - ДБАТИ ПРО ВЛАСНУ БЕЗПЕКУ - 13 стор.
ХТО МИ? - 14 стор.
Поміч Воїнам-Добровольцям; 3 ПОШТИ РЕДАКТОРА - 18 стор.
«Даринка» - 19 стор.
ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ХУДОЖНИКА – ВІТОЛЬДА МАНАСТИРСЬКОГО - 20 стор.
НА КОНКУРС ІВАНА ТА МАРУСИ ГНИП - 21 стор.
В останні дні зими...; ВІЧНИЙ КОБЗАР - 22 стор.
Любов не має кордонів; «Прочитайте дітям»- 23 стор.
Я ЇХ ЛЮБИВ Кохані жінки Т.Г. Шевченка - 24 стор.
ДУШПАСТИР - 29 стор.
Перемогти зло треба насамперед у власному серці - 30 стор.
Слава Україні!; Перемога буде за Україною - 32 стор.
ДО 175-РІЧЧЯ В УРОДИН ТА 130-РІЧЧЯ СМЕРТІ АВТОРА СЛІВ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГІМНУ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО - 34 стор.

«НАШІ ДОБРІ СПРАВИ» Журнал «Бористен» ширить столичну співпрацю

На початку лютого відбулася зустріч редактора нашого щомісячника Фіделя Сухоноса з проректором Національного університету біоресурсів і природо-

користування Андрієм Кудиним. Предметом перемовин з адміністрацією одного з провідних вишів України очільника «Бористену» стало налагодження співпраці в керуванні залучення до діяльності НУБіП західної української діаспори. Зокрема, організація навчання студентів українського походження з Бразилії, Аргентини, Парагваю в київському вузі, а також залучення до покращення навчального процесу українських організацій США та Канади. Варто зазначити що редакція «Бористену» має багаторічний досвід співпраці з діаспорою.
Влас. інформ.
На світліні: Проректор НУБіП Андрій Кудін (зліва) та редактор щомісячника «Бористен» Фідель Сухонос після завершення зустрічі.

У бібліотеці розкажуть про традиції чаювання

Чайна церемонія на кафедрі порівняльної філології Східних та англомовних країн.
Для всіх, хто любить чай та цікавиться історією його виникнення і розповсюдження, виробництвом різних сортів чаю, традиціями чаювання в різних країнах, Наукова бібліотека Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара підготувала виставку книг «Чайна церемонія».
Починаючи з 2004р., 15 грудня святкується «Міжнародний день чаю». Ідея «дня чаю» виникла під час Всесвітнього суспільного форуму (World Social Forum) в Індії. А мета цього свята – залучення уваги суспільства до проблем виробників чаю та популяризація цього дивного напою.
Ось декілька цікавих видань з експозиції «Чайна церемонія», яку підготував відділ обслуговування науковою літературою Наукової бібліотеки ДНУ. Джейн Кемпсі «Чай – напій-досконалість». Це захоплююча розповідь про найдавніший напій, що завоював мільйони сердець по всій земній кулі. У ній ви дізнаєтесь не тільки про різні сорти чаю, їх властивості, чайний посуд, але і про те, як готують та п'ють

чай в Японії, Китаї, Туреччині, Марокко, Індії, Єгипті, на Тибеті, в Південній Америці та інших країнах. Як робити чайні суміші, що допоможуть схуднути, покращити настрій, підвищити імунітет, вилікувати застуду і навіть побороти похмілля.
Привертає увагу книга В.В. Похльобкіна «Велика енциклопедія кулінарного мистецтва». Ті, хто захоплюється кулінарією, відкриють для себе нові рецепти різних країн і народів та зможуть вдосконалити свою майстерність у приготуванні вишуканих страв і напоїв, серед яких не останнє місце займає чай.
Ви не зможете відірватись від книги Євгена Кручини «Японія. Гастрономічна симфонія». «Що, де, як і чому їдять і п'ють японці», ви дізнаєтесь з невимовною розповіддю автора, що подорожував країною «сонця, що сходить».
Вас зацікавлять, також, книги: В.В. Хохлачов «Все про чай», Н.П. Івашкевич «Мистецтво чайного столу», Габі Хауберг-Швенк «Харчування» та багато інших.
Чай полубляють всюди. У багатьох країнах світу він є національним напоєм. Чорний або зелений, насипний або плитковий він тамує спрагу, знімає стомленість, зігріває в холод та охолоджує в спеку. А ще він зближує незнайомих людей та зміцнює дружні відносини.
Хто не чув про чайні церемонії, що стали немов священним ритуалом у Японії. Чай – не просто напій. Його називають «аптекою в склянці». Як ліки, чай приймають в Індії та Греції, Туреччині та Італії. Тому здавна йому відводилось особливе місце серед продуктів споживання.
Закінчення на 2 стор.

Вони свій дух протиставили зброї

До пам'ятного знаку на честь загиблих воїнів АТО – випускників Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара додані імена ще двох Героїв. На урочисте вшанування бійців до головного корпусу ДНУ були запрошені бойові побратими, близькі, друзі загиблих.

Меморіал на честь загиблих воїнів АТО – випускників Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара було урочисто відкрито 11 грудня 2014 року. Тоді вшановували пам'ять чотирьох вихованців ДНУ. На жаль, до цих втрат додалися імена випускника факультету систем і засобів масової комунікації ДНУ Олександра Чернікова та випускника факультету суспільних наук і міжнародних відносин ДНУ Сергія Петрова.

Ректор університету Микола Поляков, який відкрив урочисту церемонію вшанування загиблих, скорботно звернувся до зворушеного зібрання: «Випробування на міцність, яке проходить наша країна уже понад рік, торкнулося кожного з нас, змусило по-справжньому серйозно й однозначно оцінити реальну вагу слів «мир» і «війна», відчуті увесь драматизм і героїзм подій, що відбуваються на сході України. Зі світлин уже з вічності дивляться на нас очі наших героїв Павла Левчука, Володимира Градиського, Олексія Тищика, Дениса Гаврюшина... Від сьогодні поруч з ними світліни Сергія Петрова та Олександра Чернікова. Світла і вічна пам'ять героям, що віддали свої молоді життя за Україну!»

На заході був один із тих співробітників університету, що пішов захищати Батьківщину, брав участь у бойових діях, був поранений. Це доцент кафедри історії України Олег Репан. «Мені здається, що є важлива річ, яку ми всі відчуваємо, – зі спокійною впевненістю звернувся до присутніх Олег Анатолійович. – Очевидно, чому ми там – тому що хочемо, щоб нас ніхто не вчив, як нам жити. Я зараз проводжу навчання серед тих, хто прийшов під час четвертої хвилі мобілізації. І мушу сказати, що 57% з них – добровольці. Це переважно люди з середньою освітою – технікумами, училищами. Це піхота, на якій кожна війна тримається. І ці люди приходять, великою мірою усвідомлюючи, чому вони сюди прийшли. У розмовах з ними виокремлюються дві взаємопов'язані причини, через які вони йдуть воювати: я не хочу, щоб «воно» прийшло в Україну, і не хочу, щоб моя жінка бачила це. Я думаю, у Сергія і Олександра мотивація була такою ж».

Зі світлин у соцмережах дивиться на нас худорлявий юнак Сергій Петров. Його курс це зовсім недавно завершив навчання на факультеті суспільних наук та міжнародних відносин. Доля відвела йому трохи більше 25-ти років. Захисник Донецького аеропорту, рядовий боєць у складі зведеного загону 95-ої аеромобільної та 93-ої механізованої бригад. Він серед тих, кого за безмірну

відвагу, мужність, уміння воювати назвали кіборгом. Загинув 18 січня 2015 року, захищаючи Донецький аеропорт. «Сьогодні, згадуючи Сергія, ми з колегами думали, що ж його вирізняло серед інших. Напевно, головною якістю, яка нас дивувала, був спокій, – розповів колишній куратор студентської групи, у якій навчався Сергій Петров, доцент кафедри політології Віктор Пашенко. – Побачити його злим взагалі було неможливо. Інколи ми плутаємо спокійність з байдужістю, але, як з'ясувалося, за цією традиційною зваженістю ховалася рішучість. Зараз, коли це вже сталося, ми обмінювалися з групою спогадами, коли з ним останній раз бачилися, про що говорили, намагалися реконструювати те, як він служив, що відбувалося з ним протягом останнього року. Нам відомо, що в армію його спочатку не взяли за станом здоров'я. Тож він пішов спочатку в один із добровольчих батальйонів, але його не влаштувало, що батальйон не брав активної участі у бойових діях. Сергієві вдалося перевестися до регулярної армії. Він приїздив до нас в університет, спілкувався зі своїми однокурсниками, які тут працюють. Коли у нього попрохали телефон, щоб підтримувати його, він відмовився: по-перше, не хотів, щоб його відволікали, а по-друге, не хотів лякати тим, що відбувається на Сході. Наші герої завжди будуть у нашій пам'яті, і ми зробимо все, щоб їх пам'ятали прийдешні покоління!»

Зі спогадами про Сергія Петрова виступили завідувач кафедри політології, професор Олексій Третяк та однокурсниця Сергія, викладач нашого університету Оксана Баштанник.

Скорботний список загиблих за нашу свободу і незалежність поповнив Олександр Юрійович Черніков – випускник факультету систем і засобів масової комунікації. Народився 1984 року в Дніпропетровську. Брав участь у бойових діях на сході України як молодший сержант у складі 9-ої роти 3-го батальйону 25-ої Дніпропетровської окремої повітряно-десантної бригади. Скупі рядки офіційного повідомлення дають уявлення лише про мужність і героїзм цієї молоді людини. Університет пам'ятає його живим, здоровим, сповненим надій... Про це говорили викладачі, колеги, дружина Олександра Ірина. «Десять років тому працювали з курсом, де навчався Саша, – згадувала доцент кафедри масової та міжнародної інформації ДНУ Оксана Гудошник. – Яскрава, незвичайна людина. Пам'ять вихоплює шматки спогадів, які залишають про нього дуже добрий, світлий і водночас болючий слід. Мені нестерпно боляче, тому що це практично рідна і близька людина. Хоронити студентів не можна. Не можна прощатися з тими, кого навчав, це страшно і трагічно. А Саша – світлий, усміхнений, посмішка на все лице, чудова людина – залишиться у серці назавжди. Велика вдячність друзям, які завжди були поруч, бо Саша був істинним комунікатором, дякуємо дружині Ірині за те, що в посмішці доньки побачимо посмішку Саші».

Колега Олександра, генеральний директор телекомпанії «Приват-ТБ Дніпро» Ольга Владімірова приєдналася до спогадів про Олександра Чернікова: «Я

теж випускниця цього університету, давно тут не була, дуже прикро, що трапився такий привід. Що б сьогодні не говорили і який би пафос не вкладали у слова, всього буде замало. Коли мене запитують, який був Саша, я завжди відповідаю приблизно одне й те ж саме: коли він заходив до приміщення, здавалося, що ввімкнулося додаткове освітлення. У нього був свій внутрішній стрижень, у нього завжди все було добре, навіть коли не було добре. Тому що Сашкові випало на долю поховати спочатку батька, а потім маму, але випало на долю і побачити свою доньку. Маленька Олена Олександрівна Чернікова – наша підопічна, будемо її підтримувати. Дуже важливо, щоб пафос, який ми відчуваємо у ці моменти, не вщухав і потім».

Серед присутніх був військовий комісар Жовтневого району Віталій Фарина, який відзначив, що тут, на четвертому поверсі головного корпусу ДНУ, дійсно місце пошани справжніх героїв: «Павла Левчука я знав особисто. Він один з перших прийшов до військкомату і попрахався добровольцем. Одним з перших і загинув. Дуже боляче відправляти на війну, повірте, це не просто. Тим не менше, більшість до нас приходять добровольцями. Тих, хто противиться, ми намагаємося не призивати, тому що з таких на війні не буде користі. А ось добровольці дійсно хочуть, щоб ніхто не давав вказівок, як нам жити. Тому це дійсно справжні герої. Героям слава!»

Родина загиблих Микола Поляков вручив найвищу відзнаку Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара – почесну медаль «За вірну службу ДНУ».

Світла і вічна пам'ять героям, що віддали свої молоді життя за Україну!

**Інформаційно-аналітичне
агентство**

**ДНУ ім. О. Гончара
тел.: 374-98-20 www.dnu.dp.ua**

Початок на 1 стор.

За давньою легендою, чай відкрили випадково. Китайський імператор Шен Нунг завжди піклувався про своє здоров'я і пив тільки чисту кип'ячену воду. Якось вітер зірвав купку листя з дикого чайного куща і жбурнув їх в казан з окропом. Скуштувавши напій, правитель Піднебесної був у захваті від його смаку. Так чай увійшов в історію людства.

Виставка «Чайна церемонія» привертає увагу не тільки цікавими виданнями, але і незвичайним оформленням. На полицях, поряд з книгами, демонструються оригінальні коробки з чаєм та чайний посуд.

**Співробітники відділу обслуговування науковою літературою
НБ ДНУ ім. О. Гончара**

**Книжкова експозиція
у Науковій бібліотеці
ДНУ**

Юрій Андрухович в гостях у ДНУ

У рамках презентаційного туру містами України з представлення нової книги «Тут похований Фантомас» до Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара завітав відомий український письменник Юрій Андрухович.

Зустріти культового митця у стінах рідного університету зібралися десятки зацікавлених студентів факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства. У Дніпропетровському національному університеті Юрій Андрухович уперше, тому творча зустріч відомого автора зі студентами проходила в напруженій та теплій атмосфері.

Починаючи презентацію свого нового прозового доробку, письменник розповів, що ідея видати збірку «Тут похований Фантомас» виникла ще навесні минулого року. По суті, це – книга вибраних колонко («ТСН»)–ок, як їх лагідно називає сам автор), розташованих у суворо хронологічній послідовності. Зі своїми нотатками Юрій Андрухович раз на тиждень виступає на сайті «Телевізійної служби новин» каналу «1+1», починаючи з грудня 2010 по літо 2014 років, і за цей час їх опубліковано вже більше двох сотень. «Одного дня я чекав на рейс у аеропорті, перечитував старі тексти і подумав, що добре було б зібрати їх під одну обкладинкою, – розповів письменник. – Відтак, це таке своєрідне вибрано з моїх щотижневих записів: з 212 текстів до збірки потрапила третина – 73. Готуючи видання, я свідомо не вносив змістових коректив, проте вважав за доцільне вказати точну дату кожної публікації. Дати тут є не лише каркасом, а, знач-

ною мірою, ще й орієнтиром. На мій погляд, деякі з цих есе не втрачають своєї актуальності і сьогодні», – зазначив він.

Нова книга есеїстики Юрія Андруховича побачила світ зовсім нещодавно у нововідкритому видавництві «Diskursus». «Мені приємно, що ця книжка вийшла у мого друга, молодого поета з Івано-Франківщини Василя Карпюка. Цікаво, що адреса цього домашнього видавництва знаходиться безпосередньо у самих Карпатах, в селі Брустури, в присілку Грунь», – розповів пан Юрій. Зазначимо, що зустріч зі студентством ДНУ організована на запрошення колишньої випускниці факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, а нині креативного директора дніпропетровської книгарні «Візі» Ольги Чорної.

Назва презентованої збірки повторює назву одного з есе. Фантомас, якого має на увазі Ю. Андрухович, – персонаж французького фільму, на якому виросло покоління письменника. «У моєму дитинстві, можна сказати, навіть панувала мода на цього персонажа. І хоча Фантомас – це був злочинець з такими собі необмеженими можливостями, але досить кумедний, люди веселилися з цього образу. Можливо, це саме той образ, який зараз потрібен українцям...», – пояснив автор.

Для дніпропетровської публіки Юрій Андрухович залюбки прочитав кілька есе – оригінальні, написані з добрим гумором, вони одразу ж припали студентам до душі. Потім допитливі студенти засипали гостя численними питаннями. Насамперед, їх цікавила розповідь про авторський проект Ю. Андруховича «Вигадані поети», реалізований разом із студентами берлінського університету імені Гумбольдта, досвід письменника у якості кіносценариста, остання робота доньки Юрія Андруховича Софії – надуспішний роман «Фелікс Австрія» тощо.

Закінчення на 9 стор.

Він чи Вона?

«Він чи вона?» – таким питанням гамлетівського масштабу у цьому лютому задалися студенти і студентки Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. На відміну від данського принца – випускника Віттенберзького університету – наші юнаки та дівчата пішли практичним шляхом. Відповідь була отримана напередодні Дня закоханих у Палаці студентів: замість філософського семінару студенти провели веселе шоу-змагання під назвою «Хто зверху?».

У цьому заході взяли участь команда енергійних дівчат і команда кмітливих хлопців з різних курсів та факультетів ДНУ. В обох командах зібраних добре відомі «зірки» студентського життя: приміром, з боку сильної статі виблискував Дмитро Кулик, який має титул «Суперстудент-2013», а з боку прекрасної статі яскраво виступала Галина Сазонова – голова культурного комітету студентської ради ДНУ.

У ході шоу були отримані відповіді на інші, не менш важливі питання: «Хто частіше готує у гуртожитку?», «Хто згадує колишніх з більшою теплотою?», «Хто цим самим колишнім частіше дзвонить серед ночі?». Інколи відповіді виявлялися дуже і дуже несподіваними. З'ясувалося, наприклад, що хлопці нині готують частіше. Суддя і організатори проводили ряд опитувань, щоб дізнатися про справжню ситуацію з того чи іншого питання.

Також відбулися веселі конкурси і цікаві вікторини. Трохи потанцювали, трохи поспівали, трохи позмагалися. Інколи виграти було ой як непросто: в одному з конкурсів хлопець мав за 90 секунд прибрати для побачення і зробити «селфі» із залом. Було дуже смішно.

Шоу «Хто зверху?» у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара вперше відбулося у 2014 році і стало найкращим шоу року. Цього разу все також було на висоті. Команда хлопців перемогла, однак остаточна відповідь навряд чи колись буде дана. А от веселий процес пошуку хочеться побачити знову. Так що чекаємо наступного року, щоб дізнатися: хто ж таки зверху?

**Максим Якименко,
студент ФЗСМК ДНУ ім.О.Гончара**

Вчених ДНУ обрано членами-кореспондентами НАН України

Під час Загальних зборів НАН України по виборах до складу Національної академії наук України були обрані двоє вчених Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Зокрема, членом-кореспондентом Національної академії наук України зі спеціальності «Механіка» обрано доктор фізико-математичних наук, професор, ректор Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара Микола Вікторович Поляков.

Микола Вікторович Поляков – відомий вчений в галузі механіки. Він є засновником систематичного застосування методу граничних інтегральних рівнянь до нелінійних задач механіки у точній постановці з урахуванням вагомості, а створену ним наукову школу вважають причетною до розробки ідеології застосування чисельно-аналітичних методів до задач механіки суцільного середовища із заздалегідь невідомою вільною межею.

Наукові досягнення М.В. Полякова широко відомі в Україні та за її межами. Професором М. В. Поляковим опубліковано більше 450 наукових робіт, зокрема 20 монографій, 3 підручники та 22 навчальні і методичні посібники, в тому числі в США, Німеччині, Угорщині, Чехії, Румунії, Болгарії, Ірландії, Ізраїлі, Китаї, Франції, Шотландії, Єгипті, Італії, Канаді. Микола Поляков є членом секретаріату Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки, академік Міжнародної академії астронавтики, член Американського математичного товариства, очолює секцію Придніпровського наукового центру НАН України «Актуальні проблеми теоретичної і прикладної механіки».

Також членом-кореспондентом Національної академії наук України зі спеціальності «Образні інформаційні технології» обрано заслуженого діяча науки і техніки України, доктора фізико-математичних наук, професора, декана факультету прикладної математики Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара Олену Михайлівну Кісельову. Наукові дослідження О.М. Кісельової широко відомі в Україні та за її межами. Професором О. Кісельовою опубліковано понад 325 наукових робіт, зокрема, 4 монографії та 16 навчальних підручників і посібників.

Наукові інтереси О.М. Кісельової пов'язані з сучасними проблемами інформаційних технологій, системного аналізу, оптимізації, обчислювальної математики та інформатики. Вона є засновником теорії неперервних задач оптимального розбиття множин, яка є новим розділом нескінченновимірної математичного програмування. Крім того, професору Олені Кісельовій та її учням належить першість у питаннях систематичного дослідження властивостей різних класів неперервних задач оптимального розбиття, а також в одержанні строгих результатів якісного характеру, які дозволяють сформулювати і обґрунтувати достатньо формалізовані алгоритми їх розв'язання. А технології, що базуються на створеному нею математичному апараті теорії неперервних задач оптимального розбиття множин та відповідному програмному забезпеченні, дозволяють ефективно розвивати один з пріоритетних напрямів інформатики – інтелектуальні інформаційні технології і системи.

**Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ імені О.Гончара Тел.: 374-98-20 www.dnu.dp.ua**

«Соціальне партнерство – майбутнє України!»

У Палаці студентів Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара відбулася конференція, покликана сприяти громадським ініціативам та заохочувати до соціально-відповідального бізнесу.

За задумом організаторів, конференція «Соціальне партнерство – майбутнє України!» має на меті створити майданчик для конструктивної співпраці науки, громадськості, бізнесу та влади щодо підтримки бізнесу, реалізації спільних соціальних проектів, просування креативних та інноваційних наукових та бізнес-ідей, створення нових робочих місць.

Вітаючи учасників, заступник голови Дніпропетровської облдержадміністрації Вадим Шибанов підкреслив, що сьогодні в Україні значно збільшився вплив суспільства на владу. Але при цьому відсоток громадян України, залучених до різних громадських організацій, значно нижчий, ніж у середньому в європейських країнах. Тож він побажав учасникам конференції напрацювати дієві механізми взаємодії між різними учасниками процесу формування громадянського суспільства в Україні.

Ректор ДНУ ім. О. Гончара Микола Поляков наголосив, що в кожному ВНЗ є приклади співпраці науки, бізнесу і влади, але це не системна робота. «Наприклад, нерідко ВНЗ чують конструктивну і справедливую критику щодо підготовки фахівців до практичної роботи на підприємствах і в установах. Водночас, ми не відчуваємо достатньої уваги бізнес-структур до підготовки фахівців. Вони повинні не просто чекати, коли ми за державні кошти підготуємо для них спеціаліста, а активно залучатися до навчального процесу, заявляти необхідні кваліфікаційні вимоги, працевлаштовувати молодих спеціалістів, – наголосив ректор ДНУ. – Водночас, ми прагнемо навчати студентів втілювати і просувати свої цікаві ідеї на ринок. Ми цілеспрямовано вивчаємо сучасний світовий досвід, як втілити ідеї студентів у інноваційний стартап, що дозволяє не тільки впровадити наукові дослідження у виробничу сферу, а й дасть економічний ефект державі та певний прибуток університету й студенту».

Наприклад, у рамках спільного соціального проекту з компанією Noosphere Ventures на базі ДНУ працює Інжинірингова школа. За нашим задумом, інжинірингова школа має стати для дніпропетровських студентів своєрідним центром досліджень й проектної діяльності, де вони отримали б можливість розробити власні інноваційні проекти, придатні для використан-

ня промисловістю й бізнесом. Школа стартувала рік тому з відкриття Лабораторії проблематики створення IT-систем та програми «Проектний менеджмент» для старшокурсників, аспірантів, програмістів і випускників різних спеціальностей, які прагнуть реалізувати свої проекти в IT-сфері.

Ми розуміємо, що модернізацію економіки країни неможливо здійснити без створення сприятливого інноваційного клімату і механізмів трансферу знань. Побудова партнерської мережі науки, освіти та бізнесу надасть можливість розв'язати ці завдання», – зауважив Микола Поляков.

У заході взяли участь топ-менеджери, підприємці, представники влади, науки, громадськості. Організатори заходу – Громадська спілка «Єдиний простір», Ініціативна група Соціально-просвітницького проекту «Просвітництво як інструмент підтримки бізнесу та громадян», Громадська організація «Діловий клуб «Бізнес-клас». Партнери – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, Дніпропетровська облдержадміністрація, Дніпропетровська міська рада.

Про розвиток соціального партнерства та соціального підприємництва в Україні доповіла Людмила Малишева, голова правління громадської організації «Союз сердець України», к.е.н., доцент, заслужений економіст України. У доповіді вона навести приклади успішних соціальних підприємств та проектів, що вже діють в Україні. Соціалізація пекарня «Горіховий дім», що у Львові, є бізнес-частиною львівської міської громадської організації «Народна допомога». Майстерня бельгійського шоколаду у місті Миколаїв створює робочі місця для батьків дітей, хворих на ДЦП. Юридична фірма «Notis» – Харківська громадська організація незрячих юристів не тільки дає робочі місця людям з обмеженими можливостями, а й займається волонтерською роботою. На думку Людмили Анатоліївни, сьогодні потреба у створенні громадських організацій і соціально-відповідальних бізнес-проектів в Україні збільшилася в рази, адже працевлаштування потребують переселенці із зони АТО, військові, що отримали поранення та не можуть повернутися до попередньої роботи. Також зростає кількість звільнених за скороченням. Саме через соціальне партнерство лежить шлях до сталого економічного зростання.

Також були представлені наступні доповіді: «Громадські центри – майданчики для самоорганізації, інтеграції громадськості, влади, бізнесу та науки. Соціальні проекти», Оксана Півняк, голова громадської організації «Разом за квітучу Україну»; «Громадське партнерство як умова реалізації інноваційних ідей та проектів в галузях освіти та культури», Т. Лискова, Ю.Гуртова; «Інтегрована звітність, як фактор довіри громадськості до бізнесу та соціальних інститутів», Алла Савченко, президент Міжнародної аудиторської компанії BDO Україна; «Бізнес та соціальне партнерство», Олександр Галаган, голова Дніпропетровської міської організації роботодавців; «Бізнес-просвітництво підприємців від початку створення власного бізнесу до його розвитку, як фактор зниження ризиків та підвищення ефективності діяльності», Михайло Крапивко, член ради громадської організації «Ліга аудиторів України», виконавчий директор аудиторської фірми «Бухгалтер»; «Форми просування креативних проектів та інноваційних бізнес-ідей: європейський досвід», Наталя Мешко, завідувач кафедри менеджменту та туристичного бізнесу ДНУ ім.О.Гончара, д.е.н., професор; «Психологічна реабілітація в умовах соціальної кризи», Мар'яна Геллер.

**Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ ім. О.Гончара
тел.: 374-98-20
www.dnu.dp.ua**

Християнська сторінка

ХОДІННЯ ПО ВОДАХ

Євангеліє від Матвія (14, 23-33)

В основу бесіди покладено книгу о. Олександра Меня „Світло в північній сяє“, яку переклав українською мовою Лев Хмельковський і випустило в світ львівське видавництво „Свічадо“ у 1995 році. Талановитого християнського просвітителя о. О. Меня вбили у Подмоскові 9 вересня 1990 року ударом сокири по голові. Його вдова Наталя Григоренко доручила Л. Хмельковському переклад творів о. О. Меня.

Усі ми добре знаємо, що у житті нашому сьогодні і щодня Господь перебуває серед нас, проповідує серед нас, зціляє серед нас, живе у Своїй Церкві. Тому ми говоримо, що життя Церкви Христової є продовженням Євангельської історії, є продовженням відвідин Богом світу.

Коли здійснюється Вечера Господня, коли ми чуємо Слово Боже, ми знову наче потрапляємо в дні, коли Господь провіщав свою Благую Вість. Коли ми молимося Йому, ми знову ніби ті самі люди, оті сліпі, оті кульгаві, оті спрагнені правди, які прихилили до Нього. І разом з апостолами ми повторюємо: «Господи, до кого нам йти, Ти маєш знаки життя вічного».

Ми слухали слова апостола Павла про те, як усіма нами будується, твориться Церква. Ми ніби каміння у цій будівлі, але основа її - Сам Господь. І апостол говорить: на жодній іншій основі будувати неможливо. Ні на людських надіях, ні на людських земних сподіваннях. Ми будемо на чуді, на Боголюдині. І немає іншої сили, крім втіленого Христа Спасителя, який прийшов кожного з нас спасти, кожного з нас до Себе привести, як чабан приводить вівцю, що заблукала.

І ось знову відновлює перед нами євангеліст ту ніч, коли учні плвли по озеру, і вітер був зустрічний, а Господь водою пішов їм назустріч. Вони зауважили в темряві постать Того, Хто йшов, закричали від жаху. Це була дивовижна подія, учні до самісного ранку не могли оговтатися, але ж це диво здійснюється для нас і тепер, і тут.

Поміркуйте: ось цей човен, який Господь відправив поперед Себе, а Сам пішов на гору молитися. Він ніби їх залишив, ніби кинув самих напризволяще. І хвилині кидають їхній човен, і вони могли потонути, і ніч темна навкруги - морок, вода, загибель і безодня. І вони перелякани, вони покинуті. Чи не так і в нас з вами, коли ми відчуваємо труднощі, випробування, спокуси. Іноді нам видається, що Бог нас покинув, що ми одні, що нам ні на що спертися, що життя схоже на суцільний морок, і що немає виходу, що нас підстерігають самі лише провали, що врешті-решт ми підемо на дно й порятунку нам немає... Але ж Господь у цей час стояв високо на горі й молився. Молвився за світ, духом здіймався до свого Небесного Отця і, звісно, молився за тих, хто внизу. Він стояв високо, а вони там, внизу, боролися з хвилями.

Так і зараз, коли нам стає важко, в нас є Першосвященник і Єдиний Заступник, який стоїть над нами. Це Господь Ісус. Треба лише пам'ятати, апостоли забули про це. Тому злякалися вітру і хвилі. А Він не тільки молився там, нагорі, але спустився і підійшов до них. У Нього не було човна, тому Він став на воду і пішов назустріч тим, що гинули. Так само і до нас приходять Господь у важкі хвилини нашого життя. Він йде, але ми ще цього не знаємо, Він наближається, але наше серце сповнене жаху.

Уявіть собі, як вони побачили Його в темряві: навкруги бурхливе море, ледь-ледь пробивається світло місяця (це було весною) і раптом з'являється хтось, хто йде

Провідники рубрики:
почесний доктор теології Леонід ЯКОБЧУК
та журналіст Лев ХМЕЛЬКОВСЬКИЙ

дою, наче сушею. Вони закричали, думаючи, що настав їхній кінець, думаючи, що це передсмертний привид, який загрожує їм загибеллю. Вони закричали, і тоді серед шуму моря почулися Його слова: «Заспокойтесь, це Я, не лякайтеся». Вони були вражені і кинули весла, і зупинилися серед моря, розхитувані хвилями, а Він йшов їм назустріч у темряві, і тоді вони підбадьорилися духом, а Петро заволав: «Господи, якщо це Ти, дозвожь, я піду Тобі назустріч».

Так і в нас в житті буває. Коли воно стає надто нестерпним, голос Спасителя Христа говорить нам: «Це Я отут, не бійтеся, не жайтеся, тому що це море скоряється Мені, це життя скоряється Мені, лише вірте, лише тримайтеся за Мене. Тримайте курс вашого човна на Мене. Це Я, не лякайтеся».

І Петро захотів до Нього наблизитися у ту мить, піти за Ним. Більше того, він хотів наслідувати Його і йти, як Господь, водою. І Господь не зупинив його... Навпаки, Він сказав: «Йди, йди!» Так і нас слово Боже закликає наслідувати Христа Спасителя.

«Наслідуйте мене, як я Христа», - говорить апостол Павло. Навчайтеся життя, яке накреслене в Євангелії. Дивіться на Христа, який ніби розп'ятий перед вашими очима. Якщо ми у Нього не вчитимось, навіщо ж тоді це святе Божественне життя проходить перед нами? «Наслідуйте мене, як я Христа». Петро захотів наслідувати Христа, захотів йти, і Господь схвалив його. «Йди!» - сказав Він. І ми, якщо хочемо жити за Євангелієм, обов'язково почуємо голос Христа. Йди! Йди і ти, йди, але не бійся, знаючи, що навкруги розбурхані хвилі, знаючи, що на тебе, можливо, чекає самотність. Адже Петро рушив сам, інші учні не пішли за ним. Вони залишилися у човні, збентежені і налякані. І ще йому треба було піти на ризик, тому що уявіть собі: зробити крок у безодню, яка перебуває у невпинному русі. Бризки піни, темно й лячно... Кинутися ніби у порожнечу. Але він знав, що поперед Господь і зробив крок.

У цьому ризик нашої віри. Ми завжди маємо ризикувати, тому що інакше серце наше ніколи не повернеться до Господа по-справжньому. Тільки вперед, тільки вперед до Нього. І ось Петро пішов, і тоді, коли він дивився не на хвилі, а на Господа, Який йшов попереду, він йшов по воді... Це було диво! У древніх єгиптян, які не мали літер, для кожного поняття були свої позначки, ієрогліфи. І для поняття неможливого, чудесного була позначка: людина йде по воді. Люди завжди розуміли, що неможливо йти по воді. І апостол Павло нам говорить: «Усе може у Ісусі, Який зміцнює мене!» Господь Сам нам сказав: «І більше створите, ніж Я». Чому з нами не діється чудес? Тільки з нашого маловір'я. Очі наші заплючені...

Кожен з вас, якби справді свідомо дивився на своє життя, постійно би бачив диво Божої присутності. Це диво постійне і щоденне, коли наша душа,

зламана і розчавлена, піднімається із дна - це більше диво, ніж людина, що йде по воді. І на молитву ми маємо слабку надію, а Він чує, коли справді благаємо Його. Тільки звертатися треба, повністю віддавши своє серце, а не як Петро, який пішов, але відвів очі він Христа Спасителя, подивився на хвилі, що бушували під ногами, і тут же почав потопати. В ту мить, коли він подивився на ці грізні хвилі, а не на Христа, він втратив чудесну здатність йти по воді, став тонуть і закричав: «Господи! Рятуй мене, я тону!» Звичайно, Петро вмів плавати, він був рибалкою, але в цю мить у нього серце обірвалося, сили його покинули і він у північ пішов на дно.

І все ж в нього залишилась одна думка, що десь поруч Господь, залишилась і він закричав: «Рятуй мене, Господи». Він тут же відчув силу простягнутої йому руки і почув слова: «Маловірний, чому засумнівався?»

Ось так і ми з вами, маючи підтримку і допомогу Божу, тут же починаємо вагатися і думати: «Може це збіг обставин, може так і треба, може це неминуче?» Відразу

починаємо тлумачити по-своєму, по-людськи, і тоді все в нас знову починає руйнуватися.

Богові віддають або все, або нічого.

А коли ми починаємо вагатися, коли наші думки розвоюються, тоді все, вислизає у нас з-під ніг, як у Петра, і ми тонемо. І дай Боже, аби тоді, коли ми відчуємо свою близьку загибель, щоб ми вигукнули: «Господи, спаси мене, я гину». Духовно гину, духовно помираю, черствію, втрачаю віру і Твою присутність! І тоді нехай буде рука Його тверда, коли вона нас підтримає і скаже: «Маловірний, чому ти засумнівався?»

Давно це все було, дві тисячі років тому, але мільйони людей продовжують свій шлях по «морю», мільйони людей впродовж усіх століть і нині по всій землі бачать Того, Хто йде серед хвиль життя і говорить нам, розгубленим і слабким, і грішним. Він говорить нам: «Підбадьортеся, це Я, не бійтеся. Я тут поруч з вами. Я можу простягнути вам руку». І завжди в цьому ось Євангелії нам дається знак, що Ісус Христос і вчора, і сьогодні, і завтра Той самий!

«На дорозі з минулого в майбутнє або у гостях у Дмитра Яворницького»

З лютого студенти-першокурсники разом з викладачем кафедри історії та політичної теорії проф. Ігнат'євою С.Є. відвідали музей-садибу Д.І.Яворницького, відомого етнографа, лексикографа, історика, археолога. Студенти відзначили, що у музеї панує справжній величний дух великого вченого - Дмитра Івановича Яворницького.

А студентки групи МН-14-3 Циба Анастасія та Єгорова Поліна мали можливість освятити стіни музею музикою. Вони виконували «Ludovico Einaudi - Nuvole Bianche» та вальс із к/ф «Мій ласкавий і ніжний звір» композитора Євгена Доги за музичним інструментом, на якому грала дружина вченого Серафима Дмитрівна Бурякова.

ІАЦ НГУ

За результатами рейтингу Webometrics сайт НГУ посів 12 місце

Вебометричний рейтинг університетів світу (англ. Webometrics ranking of world's universities) — один з рейтингів університетів світу, за яким аналізують ступінь представлення діяльності університетів в Інтернет-просторі.

Рейтинг публікується двічі на рік. Нові результати рейтингу Webometrics показали, що сайт Національного гірничого університету серед усіх ВНЗ України посів 12 місце.

ІАЦ НГУ

Для того, щоб поповнити знання Біблії, почути відповіді на запитання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіопрограму «Відверість», яка виходить в ефір з Києва, щонеділі о 17:45, на першій програмі Українського радіо.

Початок на 3 стор.

Літературна зустріч зі студентством ДНУ добігла кінця. На знак подяки за надзвичайно змістовне й натхненне спілкування студенти Дніпропетровського національного університету подарували шановному гостю пам'ятний подарунок – статуетку половецької баби – з побажанням такої ж вічної, безсмертної творчості та любові аудиторії, як і цей символ Дніпропетровська. А потім університетська аудиторія ще довго не відпускала гостя, вишикувавшись у чергу за автографами свого улюбленого автора.

Довідка: Юрій Андрухович – український письменник, поет, перекладач – один із найяскравіших представників європейського пост-модернізму. Співзасновник поетичної групи «Бу-Ба-Бу». Віце-президент Асоціації українських письменників. Лауреат літературної премії Благовіст (1993), премії Рея Лапіки (1996), Міжнародної премії імені Гердера (2001), спеціальної Премії миру імені Еріха-Марії Ремарка, премії Книжкового ярмарку у Лепцігу «За європейське взаєморозуміння» (2006), Літературної премії Центральної Європи Angelus (2006),

премії імені Ханни Арендт (2014).

Твори Ю.Андруховича перекладені польською, англійською, німецькою, французькою, російською, угорською, фінською, шведською, іспанською, чеською, словацькою мовами та есперанто. Найвідоміші з них – романи «Рекреації», «Московіада», «Перверзія», книга есе «Дезорієнтація на місцевості» та інші.

Інформаційно-аналітичне
агентство ДНУ ім. О.Гончара
Тел.: 374-98-20 www.dnu.dp.ua

Не бійтесь заглядати у словник...

20 лютого 2015 року до Міжнародного дня рідної мови Центр історії та розвитку української мови ДНУ імені Олесея Гончара провів презентацію «Соціолінгвістичного словника», авторами якого є науковці нашого університету, кандидати філологічних наук, доценти кафедри української мови Голікова Наталія Сергіївна та Корольова Валерія Володимирівна.

У проведений заходу взяли участь викладачі та студенти факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства.

Привітала присутніх з Міжнародним днем рідної мови декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства І. С. Попова, яка є науковим керівником Центру історії та розвитку української мови. Сьогодні, відзначила Ірина Степанівна, мабуть, немає потреби переконувати когось у тому, якої надзвичайної ваги набуває рідна мова в житті суспільства, у житті кожного з нас. Не можна не говорити про те, якого великого значення надають вивченню рідної мови в рідному домі, бо мова завжди була консолідувальним чинником розвитку нації, держави, суспільства. Слово – унікальне явище, у якому закодовано і думку, і почуття, і емоції. Сподіваємося, що наше рідне слово не буде розмінною монетою в руках політиків, а дійсно стане тією єдиною зброєю, що здатна подолати багато перешкод.

Сьогодні ми презентуємо унікальне лексикографічне видання. Аналіз теоретичної та емпіричної бази лінгвістики загалом і тих наук, що відбрунькувалися від неї, свідчить, що в українському словникарстві не всі термінологічні системи охоплені лексикографічною кодифікацією. Поки що не створено і спеціалізованого словника соціолінгвістичних термінів. Незважаючи на те, що певного словникарського досвіду соціолінгвістика в слов'янських країнах уже набула (такі видання опубліковано в Болгарії («Малка енциклопедія на соціолінгвістика» Ангела Пачева) та в Росії («Словарь социолингвистических терминов», відп. ред. В. Ю. Михальченко), в Україні галузевий словник потрібний для того, щоб у ньому було впорядковано погляди саме українських дослідників на суспільні процеси в українській та інших мовах з опертям на специфічні риси мовної ситуації, на особливості мовної політики як одного з напрямів перспективного державотворення в нашій країні.

Директор Центру історії та розвитку української мови Н. С. Голікова, зауважила, що «Соціолінгвістичний слов-

ник» – видання, спеціально розроблене як короткий лексикографічний довідник, розрахований передусім на студентів, які вивчають соціолінгвістику, а також на широке коло користувачів – тих, хто цікавиться питаннями суспільного життя мови, зокрема проблемами розвитку української мови як державної в Україні. На нашу думку, ця лексикографічна праця органічно впишеться в систему термінологічних словників нормативного типу, хоч словникові статті, розміщені в лексикографічній праці, подають не лише тлумачення соціолінгвістичних термінів, а й роз'яснення усталених понять соціолінгвістики, а також енциклопедичні відомості щодо законів, важливих документів тощо, що є знаковими для висвітлення основної проблеми науки соціолінгвістики – «Мова і суспільство».

В. В. Корольова наголосила на тому, що презентований сьогодні словник – це своєрідний соціолінгвістичний всесвіт у мініатюрі, створюючи який, автори враховували здобутки як зарубіжних, так і вітчизняних соціолінгвістів; зважали на часову залежність предмета соціолінгвістики, оскільки це наука, що зазнає постійних змін; певні соціолінгвістичні терміни переосмислювали щодо українських мовних і соціальних реалій.

Соціолінгвістика як маргінальна наука має міждисциплінарний характер, що зумовлює внесення до її термінологічного апарату понять і соціології, і лінгвістики, які в соціолінгвістичному контексті уточнюються й доповнюються. Поряд із цим соціолінгвістика напрацьовує власні поняття й відповідні терміни.

Тому гадаємо, що для тих, хто ще не знайомий із соціолінгвістикою, наш словник стане певною цікавинкою, оскільки в ньому можна знайти тлумачення специфічних понять на зразок: мововбивство, мовний дискомфорт, мовне табу тощо; для студентів-філологів, які вивчають курс «Соціолінгвістика», словник буде добрим помічником, бо розкриває весь поняттєвий апарат цієї дисципліни; для фахівців-лінгвістів словник, сподіваємося, стане тим фундаментом, на який можна спертися, досліджуючи український мовний простір у соціолінгвістичних аспектах.

Мова людини, як зазначав І. Огієнко, є показником внутрішньої свідомості, внутрішньої краси людини. Пам'ятаймо про це!

Заступник директора Центру історії та розвитку української мови Шевченко Т. В.

«ПОЕЗІЯ - СОНЦЕ МОЄ ОРАНЖЕВЕ»

Під такою назвою 17 лютого 2015 р. у Центрі культури української мови ім. Олесея Гончара відбувся конкурс на краще читання української поезії. Як оголосила координатор Центру, ведуча конкурсу, проф. Світлана Ігнат'єва, цей захід присвячено Міжнародному Дню рідної мови.

У читаннях взяли участь 19 студентів з різних факультетів НГУ. Вони декламували поезії класиків української літератури Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Василя Стуса, Василя Симоненка, Наталки Нікуліної та сучасних авангардових поетів Сергія Жадана, Вікторії Рубан та ін.

Олександр Ніцетов прочитав власну поезію на тему «Старість».

Журі, до складу якого увійшли викладачі української мови кафедри історії та політичної теорії НГУ, уважно оцінювало за 15-бальною системою виступи за кількома параметрами: виразність читання, ораторське мистецтво, артистизм, презентація поезії зовнішнім виглядом.

Тепло подякувала учасникам конкурсу директор Центру культури української мови, доц. Ірина Цюп'як.

Член журі, ст. викладач Н. Г. Костюк назвала всіх учасників, незалежно від набраних балів, «найкращими».

З професійним, детальним, «некомпліментарним» аналізом читання кожного студента виступила голова журі, співробітниця Центру, письменниця Леся Степовичка.

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ

Перше місце посіла Маргарита Кудим, студентка групи САіТ-14-1, яка виразно і душевно прочитала вірш Євгенія Назарчук «Відьма» (готувала виступ доц. Ірина Цюп'як)

Друге місце поділили студентки Ангеліна Панченко (гр. ФКфеС -14-1) та Олія Пестова (гр.ЕП-14-3), які проникливо й вельми артистично прочитали вірш «Україні» В.Самійленка і вірш «До українців» В. Баранова (готувала виступ доц. Наталя Слобода).

На третьому місці опинився Влад Побудилін, студент групи ФКфеС -14-1, який переконливо прочитав «Вічний революціонер» Івана Франка, а на грудях у нього, на майці с'яв портрет Івана Франка (готувала виступ доц. Наталя Слобода).

На завершення проф. С. Ігнат'єва запросила студентів взяти участь у конкурсі каліграфії в рамках Міжнародного дня рідної мови, який буде проведено 20 лютого при Центрі культури української мови НГУ.

ІАЦ НГУ

Фото Володимира Корінного, в ідеостудія «Юність» НГУ

МАРГАРИТА КУДИМ

В НГУ нагородили лауреатів конкурсу на кращу публікацію у журналі «Бористен» 2014 року

Дипломи лауреатам у Центрі культури української мови ім. О. Гончара вручив шеф-редактор журналу «Бористен» Фідель Сухоніс.

Журнал «Бористен» багато років є творчою платформою для журналістів, письменників, поетів, науковців і критиків. Серед авторів також є й українці, які мешкають за кордоном, але своєю творчістю і благодійними справами завжди разом зі своїм народом. Тому на сторінках щомісячника «Бористен» протягом багатьох років триває насичений і цікавий культурний діалог. Щорічно серед робіт його авторів відзначають ті, що знайшли яскравий відгук у читачів. Традиційно переможців нагороджують у Центрі культури української мови ім. О. Гончара НГУ.

Лауреатами конкурсу імені Олеса Гончара журналу «Бористен» у 2014 році стали **Іван та Маруся Гніп (Каліфорнія, США)** – за багаторічний патронат у проведенні молодіжного патріотичного конкурсу свого імені на шпальтах щомісячника «Бористен»; **Микола Миколаєнко (м. Дніпропетровськ)** – за численні прозові і поетичні публікації та з нагоди дев'яносторіччя; **Віктор Бабанський (Нью-Джерсі, США)** – за системні публікації про життя західної української діаспори; **Світлана Талан (м. Северодонецьк, Луганська область)** – за вагомий внесок у розвиток сучасної вітчизняної літератури та високохудожні твори, спрямовані на духовне та патріотичне виховання української юні; **Наталія Дев'ятко (м. Дніпропетровськ)** – за цикл літературознавчих критичних статей і рецензій.

Всі лауреати – особистості зі своїм багатограним творчим шляхом, особливим стилем мовлення. У день нагородження лауреатів у Центрі культури української мови ім. О. Гончара НГУ, перш за все, говорили про тих, хто знаходиться далеко від України, але близькі душею і справами. Незмінний шеф-редактор журналу «Бористен» Фідель Сухоніс розповів про Івана і Марусю Гніп. Вони завжди допомагають своїм співвітчизникам у різних способами, в тому числі й у розвитку української культури. Автор численних публікацій Віктор Бабанський також мешкає у США, однак через свої дописи тримає тісний зв'язок з читачами журналу, розповідаючи про життя української діаспори.

Диплом лауреата передали і старійшині української літератури Миколі Миколаєнку, якому нещодавно виповнилося 90 років. Його кузина Надія Філенко висловила найкращі побажання від імені Миколи Антоновича і прочитала власний вірш «Я бачила великого поета...». Доцент кафедри історії та політичної теорії НГУ, кандидат філологічних наук Ірина Цюп'як є дослідницею творчості Миколи Миколаєнка і під час свого виступу на нагородженні знайшла слова, які щонайкраще охарактеризували поета.

– Микола Антонович у своїй творчості завжди відчуває дух часу. Студенти говорять, що у його віршах відчувається молодість, поезія сповнена чуттєвістю, – зазначила Ірина Костянтинівна. – Я ж до сьогодні згадую слова Миколи Миколаєнка, які він говорив, коли бачив нас – молодих викладачів, понурими: «До людей треба йти в гарному настрої. Що б там не було, треба любити людей».

Письменниця і журналістка Наталія Дев'ятко – з молодого покоління літераторів. Незважаючи на свій молодий вік, вона є авторкою численних творів і куратором багатьох творчих проєктів. Отримавши диплом лауреата, дівчина розповіла про свої публікації в «Бористені», які принесли перемогу. Ці критичні статті – з експериментального інтернет-проєкту «Книжкова крамниця», де розміщені рецензії і відгуки на твори для дітей.

Диплом конкурсу на кращу публікацію у журналі «Бористен» здобула і письменниця, лауреат всеукраїнських конкурсів Світлана Талан. На нагородження вона приїхала з Северодонецька, де родиною прийняли рішення не виїжджати навіть попри обстріли. Її творче співробітництво з «Бористеном» розпочалося саме під час буремних подій в Україні.

– Населення мого міста розкололося на «за» і «проти», зі мною навіть перестали спілкуватися деякі родичі, – говорить Світлана Талан. – У цей важкий час раптом почали з'являтися безліч нових знайомих, які телефонували, писали, пропонували переїхати до них жити. Шеф-редактор «Бористену» Фідель Сухоніс також надзвичайно підтримує мене і можливість публікуватися у цьому журналі є радістю, це додає сил. Завдяки такій підтримці я продовжую працювати. Спостерігаючи з балкона за подіями на центральній площі міста, написала нову книгу «Бидло правде Донбасом». Твір вийде вже у травні і є поглядом простої жінки на те, що відбувається сьогодні в Україні.

Світлана Талан також розповіла студентам про свою творчість, про те, як створюються її романи. Виявляється, що в них немає вимислу – всі історії і герої взяті з реального життя.

Ведуча імпрези – координатор Центру культури української мови ім. О. Гончара, професор Світлана Ігнат'єва привітала лауреатів конкурсу і представила творчі дарунки студентів факультету інформаційних технологій.

Катерина Тищенко виконала вірш Юрія Кириченка «Продавали коня у Стамбулі...», а Віталій Черниш – пісню «Fairytale Gone Bad» під гітарний акомпанемент Олексія Дмитрієва. Церемонію нагородження супроводжували комп'ютерні ілюстрації методиста Центру Регіни Івченко. Наостанок шеф-редактор Фідель Сухоніс ще раз привітав лауреатів і звернувся до студентів гірничого університету:

– Завжди приємно зустрічатися з молоддю, бачити ваші допитливі очі. Сьогодні ви зустрілися з талановитими людьми, професіоналами своєї справи, які стали переможцями щорічного конкурсу на кращу публікацію «Бористена». Однак ви також талановиті. Тому запрошую всіх взяти участь у молодіжному патріотичному конкурсі, започаткованому Іваном і Марусею Гніп. Відсилайте свої роботи на електронну адресу журналу: fidelsukhonis@gmail.com. І, можливо, цього року лауреатом стане хтось із вас.

**Наталія Андрющенко,
інформаційно-аналітичний центр НГУ
Фото Володимира Корінного,
відеостудія «Юність» НГУ**

«В УКРАЇНІ ВІЙНА»

«Щит – Дніпро» як зеркало волонтерського руху Січеславщини

У Дніпропетровську ось вже не один місяць плідно працює громадська організація «Щит-Дніпро», котра об'єднує волонтерів, які допомагають українським воїнам боронити нашу Вітчизну. Про цілі і завдання «Щит-Дніпро» розмова з головою цієї громадської організації Олегом Шарко.

- Свого часу Ви на своїй сторінці в Facebook написали: «Ми тепер не просто банда патріотів-однорідців, а офіційна громадська організація, вперше, до перемоги, і не розслабляємося, війна ще не закінчена». А для чого Ви створили громадську організацію? Навіщо це потрібно?

– Зараз таке становище в країні, що в будь-якому випадку армія не може впоратися своїми силами з такою ситуацією, яка склалася в Луганській та Донецькій областях, волонтерський рух, за словами самих же військових настільки сильно їм допомагає, що часто навіть перекидає ті завдання, які має вирішувати Міністерство оборони. А наша організація утворилася якось абсолютно випадково, однак попри все нині це дієва структура. У нас всіх друзі, родичі, близькі, знайомі пішли захищати нашу країну від цієї агресії, яка присутня в зоні АТО, природно їм хочеться допомогти, щоб вони були захищені, забезпечені, намагаємося, захистивши їх зберегти чийсь життя, тому в нашому випадку коли пішов наш друг ми спочатку допомогли йому ...

- Олег, от волонтерством займаються багато, але не всі створюють громадські організації, для чого вам це знадобиться?

– Зареєструвати громадську організацію ми вирішили, коли почали виходити на більш високий міжнародний рівень, тому як з приватними особами зарубіжні партнери або спонсори не хочуть мати справу. Серед наших партнерів нині міжнародні благодійні фонди, інші організації, готові допомогти і надіслати гуманітарний вантаж. Однак, вони в свою чергу повинні бути впевнені, що громадська організація працює прозоро, вона зареєстрована у всіх реєстрах та відповідних державних органах, з можливістю контролю доставки та розподілу переданих гуманітарних вантажів та іншої матеріальної допомоги, моніторингу витрачання перерахованих коштів. Адже, на жаль, були випадки, коли незрозуміло хто, незрозуміло за кого себе видавав і спонсорським організаціям було складно проконтролювати витрачання переданих гуманітарних вантажів.

- Хто на сьогодні входить в громадську організацію?

– В громадську організацію входять мої друзі, знайомі і всі люди, які почувши про неї прийшли і сказали, що «ми готові допомагати, чим ми можемо допомогти?». Наші двері відкриті для всіх, ми відкрита організація, і будь-хто може прийти до нас за адресою нашої реєстрації, де ми зможемо визначитися з рівнем його участі у волонтерському русі в залежності від його завдання протягом робочого дня, чи буде це допомога на вихідні дні або ж після роботи, визначаються напрями діяльності де даний громадянин може бути корисний в міру своїх сил і можливостей, намагається допомогти не нам, а тим хлопцям, які зараз на передовій, ми по суті є проміжною ланкою, яке акумулює, систематизує і передає цю допомогу нашим військовослужбовцям.

- Поговоримо про волонтерство. З чого почалася ваша діяльність, коли ви почали роботу?

– Почалося все з того, що на фронт пішли наші друзі, коли з'ясувалося, що їх забезпечили тільки зброєю та літньої формою і не вистачає ще багато чого з необхідного

спорядження, навіть елементарних засобів захисту, аптечок, аптечка до слова повинна бути укомплектована певними препаратами, яких фактично у них просто немає, і ці препарати є або за гроші або розподіляються цільовим призначенням визначеним підрозділом, а іншим ні. Тоді було прийнято рішення купувати необхідні позиції за свої гроші – купили, відвезли, віддали. Приїхавши на місце дислокації стає ясно, що своєму другові ти передав необхідне обладнання або екіпіровку, а там ще дев'ять таких же хлопців стоїть, після чого починаєш розуміти, що тепер у тебе десять підопічних і так далі, воно як сніжний ком наростало, зростала в геометричній прогресії. І крім того сторонні люди приходять і кажуть «ось у мене там хтось десь служить, ви можете передати посилку?» – Можемо. Зібравши чергову партію вантажу – відвезли. І так наша діяльність і сформувалася ...

- А ким Ви були до цього?

– Я приватний підприємець, який працював на себе, заробляв собі якусь копійку.

- Ваші друзі теж з приватного бізнесу?

– Так, так, хтось приватний підприємець, хтось працює на тій чи іншій фірмі, і ось у кого які можливості були, ті і використовували їх у міру можливості, хтось міг однією сумою допомогти, хтось інший ... Я дуже вдячний тим, хто відгукнувся, допомагає, ось, наприклад один з наших друзів подарував нам в організацію автомашину (ВАЗ-2104), вона нам дуже допомагає, їздить в зону АТО, як і ряд машин членів нашої організації. Хотілося б, щоб інші наші співгромадяни розуміли, що дана допомога дуже необхідна, дуже цінна, це те що цінується на передовій ...

- Волонтерські вантажі потрапляли під обстріли ...

– Як кажуть військові – це штатна ситуація, не хочу робити з себе героя, тому що є люди, які працюють набагато більше за мене, довше мене і всі волонтери які працюють із забезпечення в зоні АТО їм усім низький уклін, тому як вони не шкодуючи себе і свого життя здійснюють постачання. Під обстріл потрапляли і наші хлопці й чужі хлопці і, напевно, всі хто туди періодично їздить все рано чи пізно потрапляє в ті чи інші небезпечні ситуації.

- Олег, розкажіть взагалі про волонтерський рух, як він працює, я так розумію що всі працюють за певними напрямками, у нас багато волонтерських груп в Дніпропетровську, і ось хто як працює, розкажіть будь ласка.

– Принцип волонтерського руху на даний момент визначається наявністю близьких людей, службовців у військових частинах, волонтер туди поїхав, допоміг за попередньо обговореним списком замовлення, по ходу справи список підшефних військових частин зростає, вони також ставляться на листу на постачання і в результаті приходять розуміння того що своїми силами ми вже не справляємося і стає очевидним необхідність виходу на міжнародний рівень із зверненнями, проханнями про підтримку, співпрацю, так як наші особисті можливості не нескінченні.

- Узгоджують свої дії волонтери між собою?

– По-різному буває, бажано щоб ця діяльність була узгодженою, тому як відбуваються ситуації коли певна військова частина потребує екіпіровки або постачання, на цю ситуацію суспільство реагує і починається підвезення необхідних вантажів і вже три, чотири однакових вантажі надходить у розпорядження даної військової частини, в той час як інші військові частини можуть виявитися поза увагою волонтерів. Подібна ситуація була під Дебальцево, була частина яку постачали все, а що стосується іншої в / частини всі проїжджали мимо, тому що вона стоїть в лісопосадці, замаскована/ і хлопці в цьому підрозділі з кушів їх тільки поглядом проводжають. Тому, звичайно хотілося б щоб була певна логістика в даних процесах, хто з волонтерських організацій ким займається, і взяти шефство над тими хто випав з цього забезпечення.

Продовження на 12 стор.

Початок на 11 стор.

- Чим зараз займається ваша організація, що головне в зимовий період?

- Усі просять теплий одяг, це проблема номер один: взуття, одяг, намети, спальники, пічки, проти застудні медичні препарати, це те що дозволить нашим солдатам зберегти здоров'я, не захворіти. І ми намагаємося в даний момент пробити якусь стіну нерозуміння між волонтерами та Міністерством оборони, тому як там вважають, що армія забезпечена повністю, ми ж констатуємо, що армія забезпечена м'якою кашучи, не зовсім повністю. Закривати ці дірки в забезпеченні поки вони не збираються, а хлопці кожен день на морозі, і поки в міністерстві приймуть рішення, ми намагаємося максимально можливо закрити ці питання.

- Продукти харчування у солдатів є?

- Продукти харчування є, але тільки найнеобхідніше, хлопці на передовій не балувати, всі патріоти і готові потерпіти обмеженість раціону. Загалом, у всьому є проблеми, немає такого напрямку в забезпеченні армії, де б не було тієї чи іншої проблеми. Це все казки Міністерства оборони, що особливий склад забезпечений повністю, в будь-якій частині це можна побачити своїми очима, навіть не потрібно далеко їздити, на тому ж нашому полігоні можна побачити як хлопці живуть в продуваються наметах, у що вони одягнені - літня форма, літнє взуття ...

- Зараз практично всі волонтери відзначають, що потік допомоги істотно знизився і багато волонтери буквально в розпачі. Що робити в цій ситуації?

- Так, обсяг допомоги знизився від наших співгромадян, які з себе, відверто кажучи, вже зняли або знімають останнє, і тому є об'єктивні причини, ми всі бачимо становище в економіці, тим не менше вони все ще примушують допомагати армії, але сімейні бюджети вони аде не гумові і крім того, АТО передбачалося закінчити ще влітку, але після страшних подій в Іловайську, уже неприхованої агресії РФ, АТО затягнулася невідомо наскільки і в результаті ресурси наших співгромадян виснажуються в той же час державне забезпечення все ще пробуксовує ...

- Я знаю, що ви ще працюєте і в тилу, допомагаєте пораненим, розкажіть докладніше про це напрямку діяльності.

- Коли пішов цей страшний потік поранених на наші госпіталі, в обласну лікарню Мечникова, до нас звернулися з адміністрації з проханням допомогти захистити поранених, тому, що були якісь погрози в соцмережах і на мобільних телефонах від якихось недоумків або сепаратистів типу «ми вас тут доб'ємо» в лікарні. Перевіркою цієї інформації ми не займалися, проте вирішивши не випробувувати долю ми поставили там нічні пости, в лікарні весь цей період проводилося чергування і нашими хлопцями та іншими співпрацюють громадськими організаціями, силами добровільних батальйонів і просто волонтерів чоловіків, готових прийти, чергувати ніч проконтролювати порядок на території і в будівлях лікувального закладу, для попередження будь-яких ексцесів ...

- А подібні випадки мали місце?

- Слава Богу, всі хлопці вже дорослі люди, витримані, з міцними нервами і як таких позаштатних ситуацій вда-

лося не допустити, хоча були випадки які були потенційно небезпечні і могли призвести до негативних, страшних наслідків. Коли в лікарню привозили хлопців прямо з передової, борт прилітає, вони всі в крові, і все, що з ними з боємплекту було на момент отримання поранення все так і залишалося при них, тому завдання було і в тому, щоб надати допомогу, він перебуває в стані важкої стресу, болювого синдрому і тут у нього з кишені може випасти граната ... Наслідки спрогнозувати нескладно. Крім того разом з персоналом лікарні тягали їх з приймального відділення нарівні з усіма ну звичайно намагалися забезпечити безпеку і порядок на ввіреній території.

- Повернемося до волонтерства. Є така категорія людей, готових допомогти, але вони не зовсім довіряють діяльності волонтерів, до розмови про звітність. Як ви надаєте звітність?

- Звітність ми надаємо, як організація ми просто зобов'язані її надати по будь-якому першу вимогу, до того ж ми зареєстровані як неприбуткова організація в податковій інспекції, в єдиному реєстрі громадських організацій, тому, якщо наприклад волонтери як приватні особи формувати звітність можуть фактично за бажанням, то ми просто зобов'язані це робити відповідно до вимог законодавства України. Будь-яка інформація, щодо нашої діяльності є загальнодоступною, викладається на сайті, і зрозуміло в податковій будь-який звіт у нас - регулярний. Прихід грошей, витрата грошей, цільове призначення, використання і т.п. До того ж різні благодійні фонди вони охочіше співпрацюють з офіційними громадськими організаціями, ніж з приватними особами.

- Чи стикалися ви з шахраями?

- Так, була така інформація, що якісь люди видають себе за волонтерів, збирають гроші, потім зникають, навіть в Facebook є така сторінка, де висвітлюються особи, помічені в шахрайських діях, викладаються в мережу їх координати, по можливості фото. Якщо був факт обману або нецільового витрачання коштів, то про таку людину інформація викладається в Інтернет, і один раз туди потрапивши вже навряд чи хтось ще захоче мати з ним справу.

- За кордоном волонтерський рух на дуже високому рівні. І є всілякі гранти. У нас це можливо? Ви будете продовжувати свою волонтерську діяльність, припустимо, коли пройде цей складний період, нехай це буде вже не війна, але залишиться ще дуже багато різних напрямків діяльності.

- Так, звичайно, згоден з Вами, тому як після війни у нас залишиться дуже велика кількість біженців, які постраждали, поранених, покалічених і виходячи з досвіду попередніх років державні структури навряд чи турбуватимуться цим в повному обсязі і на постійній основі, а не тільки на передвиборний період. В основному все це лягає на плечі благодійних фондів, організацій, якщо нам вдасться пробити цю стіну нерозуміння наших чиновників і за умови що ми зможемо вийти на міжнародний рівень, зрозуміло, ми будемо розвивати подібні програми.

- Чи можна організувати пункти прийому гуманітарної допомоги від городян в різних частинах міста?

- Ми зрозуміло хотіли б це зробити, але ми є непри-

бутковою організацією, ми не можемо платити оренду, як комерційна організація, якщо хтось готовий надати приміщення під волонтерський центр де ми, наприклад, будемо оплачувати тільки комунальні послуги, то ми готові організувати кілька пунктів збору по мікрорайонах міста, звідки отримані вантажі будуть надходити на центральний склад, який у нас вже є, під обробку, сортування, систематизацію з подальшим їх адресним розподілом. Наш офіс розташований у центральній частині міста за адресою пр. Пушкіна, 29, магазин «Мелодія».

- А яка допомога надходить від людей?

- Всіляка. Приносять в основному теплий одяг, шкарпетки, продукти харчування тривалого зберігання, сигарети. Якщо приніс хлопцек пейнтбольні набої, вони звичайно для бойових умов не годяться, але тим не менш велике йому спасибі, просто за те, що він відгукнувся

«ОКРЕМА ДУМКА»

ЄВРОПІ Й США БОРОНИТИ УКРАЇНУ ВІД ПУТІНА - ДБАТИ ПРО ВЛАСНУ БЕЗПЕКУ

То ж, США і ЄС треба рішуче виходити з цього і надавати Україні свою адекватну складову у її протистоянні агресору. Бо в потужних загарбницьких планах Путіна уже зараз можна бачити такі їх звершення, коли роками вбудований довівчий баланс сил стратегічного протистояння Захід-СРСР (тепер Росія) буде зруйнований, а повернути агресора на вихідні рубежі в разі буде тяжче й дорожче. І для переконань у цьому не треба до прогнозу кінцевого результату рейдерського старту Путіна залучати якісь ясновидців накшталт Вольфа Месінга або баби Ванги. Воно й так видно: різке перевернення потужностей військового, економічного, людського та територіального потенціалів Росії над українськими невідворотно знекровлять нашу державу тяжкими економічними витратами, диверсіями, терором, бойовими діями, вибуховим загостренням соціальних проблем... Так, лише на кінець червня 2014-го року бої тільки в Луганській області збили нас на 1,3 млрд. грн. (дані УНН). А що стосується АТО загалом, так кожен її день на кінець 14-го - початок поточного року відсмоктує з бюджету держави, зі слів урядовців, більше як 100 млн. грн. В додаток, неадекватна допомога Україні з боку Заходу на догоду своїм ринковим інтересам та з прямого страху перед Росією, а, часом, і зрадицтво їй з боку окремих очільників Заходу неухильно прискорюють військовий дефолт деревної країни антів. І є певна вірогідність того, що Путін, ретельно прораховуючи викладене і, зокрема, те, що Україна, поки що - не в НАТО, може поставити її на коліна. І це треба тверезо розуміти і задалегідь враховувати його певним чином. Бо немає сумніву, що стратегічна, імперська мета окупанта, невідомо надихаюча його, саме така. І, не дай Боже, якщо таке станеться. Що тоді буде з Україною та згаданим вище балансом сил Захід- Росія? Путіну тоді, зокрема, відкриється прямий шлях до побудови жаданого Таможеного Союзу і навіть до відродження СРСР. Остання, невідчепна у адептів бувшої радянської імперії ідея, настільки могутня, що мимоволі вкрадається думка: а чи не радиться Путін у своїй агресії, використовуючи спиритизм, зі Сталінін, Андроповим, Сусловим?..

Безумовно, «про коліна» України поки що говорити зарано, бо у неї ще маєть певний порох в порохівницях. А національна гідність, патріотизм співвітчизників покликають тисячі їх до лав захисників батьківщини, до самовідданої боротьби з агресором. До того ж, Захід хай і не в повну силу, але допомагає Україні та невтомно погрожує Путіну. Правда, сила погроз здебільшого така, як була колись у «450-му серйозному попередженню» Китаю на адресу Америки.

... Наразі кожен із нас невтомно слідкує за бойовими зведеннями зі Східного фронту і радіє, коли ЗМІ повідомляють про знищення нашими силовиками значної кількості проросійських найманців та їх сучасного озброєння, наданого могутньою Росією. Але такі військові результати не мають нас вводити в оману і тішити тим, що вони буцім наближають кінцеву перемогу України. Бо для

і що душа не зачерствіла, можливо приніс найулюбленіше ... Дзвонив чоловік, говорив «у мене є двостволька, можу віддати!» Але от тільки ми без документів не можемо її прийняти, до того ж що вона зможе на передовій? Але люди готові поділитися, хто, чим може лише б це все закінчилося на нашу користь.

- Щоб Ви побажали як військовим на передовій, так і городянам? Щоб Ви побажали як військовим на передовій, так і городянам?

- Напевно, терпіння, згуртованості, тому що всі разом - ми зможемо перемогти, порізно нічого не вийде, тільки об'єднуватися, розуміти один одного, чути один одного, щоб ми чули їх - що їм потрібно, щоб вони чули нас - що ми можемо, і виходячи з цього діяли згуртовано, спільно.

Матеріал опрацював до друку волонтер Володимир Кравець

Путіна такі втрати - лише поточні людські та матеріальні витрати, які швидко поновлюються, дякуючи гігантському людському, військовому та економічному потенціалу РФ. То ж, прийде час, коли Україна стане вкрай виснаженою і не зможе захистити ні себе, ні Захід. І Путін на це відверто чекає, враховуючи, зокрема, і висновок, наданий йому калькуляторами поточної війни: витрати України на знищення одного російського бойовика суттєво вищі аналогічних витрат РФ на знищення одного нашого військового співвітчизника. Бо Росія має потужнішу зброю, більш досконале управління військовими операціями, зокрема, більш вдалу тактику - часто застосовує ефективні засідки, має хитру, діючу на випередження, розвідку. Крім того, нехтуючи світовим осудом, Путін нахабно порушує міжнародне право - часто наносить зі своєї прилеглої території нищівні удари по українським позиціям. До того ж, на нього в Україні невтомно працює і могутня 5 колона.

То ж поки не пізно, Заходу, і перш за все Європі, треба швидко діяти: без вагань відкинути хибні поради своїх аналітиків та радників, як і свої ринкові квазі вигоди та рішуче, без страху, заблокувати військовою динаміку Путіна в Україні, а в подальшому - і в Європі. Не зупинятись при цьому на економічних півзаходах, а діяти аж до створення міжнародних батальйонів та рішуче забезпечити українських військових, як того вимагають американські сенатори, сучасною зброєю, не гіршою, чим у Путіна і в кількості, і якості, якої нагально потребують щоденні бойові дії, та врешті-решт примусити окупанта на реверс. Цього кричуще вимагає неординарна ситуація по збереженню української нації, її держави та світової безпеки.

Чого чекати? Нових тисяч загиблих наших кращих синів, невідворотного ускладнення військово-економічної та соціальної ситуації в країні? Рятівний же Євросоюз, тим більше, НАТО ще дуже далекі для України. Зокрема, до НАТО, зі слів керівництва альянсу, потрібно не менше 6-7 років. За такий час Путін може знищити критичну масу українців, їх армію та підвалини української економіки... Тому альтернатива потрібна негайно, уже зараз. То ж, керівництву України невтомно, але розумно треба її шукати. Як можливий варіант може бути побудова з Польшою, Молдовою, Румунією, Словачією, Грузією, Литвою, іншими співчуваючими Україні державами відносин накшталт багаторічних відносин Білорусії і РФ - стати Україною договірною союзною державою з наведеними країнами. Сьогодні в такому напрямку уже зробили перші кроки Фінляндія і Швеція, країни Перської затоки. Безперечно, варіант тяжкий. Але керівництву України, її народу за таких обставин треба зберегти націю!!

Пересічний журналіст із Дніпропетровська
Анатолій Подільний.

Підготовлено з аналітичним використанням повідомлень ЗМІ-ТБ, преси, інтернету...

Реквізити карт:
Приват: 5168-7420-1942-8956 - Бессалько Вячеслав Владимирович
Банк Кредит Дніпро 4211-1359-0014-4966 - Шарко Олег Иванович

Для організацій готових помочь:
р/с 2600830937901 ЄДРПОУ ГО "Щит-Дніпро" 39451931
Банк ПАТ "Банк Кредит Дніпро" МФО 305749 ЄДРПОУ Банка 14352406

«З НОВИХ РУКОПИСІВ»

У співавторстві з Наталею Федько і Гвідо Ерресе (Guido Eggesi, психолог, Італія) ми підготували до друку книжку «Хто ми?». (Окремі розділи є на сайтах Українського Центру та журналу «І»). Це роздуми про кризу філософії буття, про необхідність переходу від цивілізації споживання, яка зайшла в тупик, до цивілізації розуму. Ми усвідомлюємо, що в часи торжества дикунства подібне може здаватися наївним, але говорити про цивілізаційну кризу необхідно. Особливо, коли найбільшою жертвою такої кризи стає Україна.

Автор

ХТО МИ?

Частина 5

МАЙДАН ЯК ЦИВІЛІЗАЦІЙНА ПАРАДИГМА

МАЙДАН. КУЛЬТУРА. ДЕМОКРАТІЯ

Якихось сто років знадобилось, аби людство від перших автомобілів і перших літаків досягнуло абсолютної досконалості у виробництві цих машин. Трохи більше століття знадобилось, щоб людина зробила довершений комунікаційний апарат. За століття людство зробило крок від фантастики до реальних польотів у космос.

Про демократію людство говорить принаймні понад дві тисячі років і досі не знає, що це таке. Чому?

Людство вважає, що демократія це термін політичний і відповідно ставиться до неї, політики крутять цим словом, як циган кобилою, а мудрагелі підлаштовують під політичну модель країни, де заробляють на життя. Іноді – під певну ідеологічну шизофренію.

А ще – цей термін дозволяє законно розподіляти в державі фінанси і ресурси. Саме демократія дає можливість політичній верхівці розпоряджатися національним багатством, як їй заманеться, на ключові посади ставити своїх людей з метою привласнення фінансів і ресурсів, перебивши можливість талановитим реалізуватись.

Та якщо у розвинених державах є якийсь контроль за владою, і вона мусить рахуватися з громадською думкою, то в недорозвинених суспільствах слово «демократія» використовується винятково для прикриття афер. Міністр охорони здоров'я підробляє у величезних масштабах ліки. Як наслідок – жертви. Хтось порахував, скільки померло тих, хто приймав «ліки» від міністра Богатирьової?! А що вона? Гріє пузо десь на пляжі теплого моря.

Візьмімо будь-яку галузь в Україні – і там обов'язково присутня «демократія». Цебто, «розпил» ресурсів, демонстрація волі дурнів і підлих та витіснення всіх, хто здатен мислити.

Для прикладу. Коли влада ділить гроші, то призначається щось і на культуру. Але на справді культуру може, якусь дециму і буде виділено, та основні кошти дикуни, які керують культурою, «розпилять» між своїми. Будуть видані фоліанти, які ніхто ніколи читати не стане, поставлять якісь фільми, які потім соромно буде показувати, реалізуватимуться якісь проекти типу проекту «співаючого ректора» в шубі (не у тій, яку подають на стіл, як закуску), у справжній білій шубі. Дуже «культурний» ректор і не підозрює, що то банально, що то не смак – дарма. Він співає. В шубі. Зрозуміло, на першому

місці для нього була не культура, не естетика, а фокуси й підтримка режиму. І хоч він добре знає, що ті його витребенки перекирили дорогу не одному таланту, зупинитися не може.

Майдан зупинив. Не зовсім, правда. Вони здатні відновлюватись. Як хвіст у ящірки.

Майдан висунув суспільству і владі нові вимоги. Суспільство їх розуміє, влада – ні. Влада навіть не втямила, що суспільство вже інше; що їй як за свої дії, так і за свою бездіяльність доведеться відповідати.

І хоча вона вже підозрює, що Майдан то не разова акція, а процес, на який покладена місія зробити людським суспільство, змінити свою натуру вона не годна. Чому? Та наша влада прив'язана своїм корінням до рідних учителів-кучмонодів, які, в свою чергу, вирости з КГБ.

Саме звідти її розуміння своєї природи. А це – відсутність честі, гідності й відповідальності. Більшість з них навіть не бажають осмислювати призначення державної людини, а, як гідні послідовники московської комсомольсько-гебешної погани, прагнуть одного – влади над людьми і легально привласнювати ресурси.

Майдан зробив багато. А для того, щоб одних змусити змінитися, а інших – задуматись, заплачено дорого.

Єдине, що не зміг Майдан, – оту бридоту змусити замислитись, що таке людина.

Наочно ми побачили, як Майдан привів до Міністерства культури адекватну людину.

Євген Нищук дав зрозуміти, що «розпилу» не буде.

Який вереск піднявся! Аж до пропозиції розформувати міністерство. І таки витіснили чоловіка...

Як і попередня, після майданна влада не розуміє, що таке культура. І не зрозуміє доти, доки ключові позиції займатиме гебешна челядь чи її спадкоємці, які струпом вкрили майже всі заклади. По всій Україні.

І не тільки в культурі.

Вони, як римські преторіани, стоять плече в плече, імітують роботу, а при спробі усунути когось із цих нездар, репетують на весь світ, що порушуються їхні права. І ніхто навіть не заїкнеться про права молодого талановитого художника, архітектора, чи такої ж поетеси. Топчуть. Як слони. Тому справді культура животіє на маргінесах.

Та навіть у цих обставинах можна дещо зробити.

По перше, у жодному разі не можна чиновникові від культури давати гроші. Через чиновника мають проходити гроші винятково на заробітну плату працівникам культури. На всі інші заходи гроші повинна розподіляти естетична комісія. Така комісія має бути створена на всіх рівнях владних структур. Від сільської ради до президента держави. Члени комісії – а це авторитетні люди села, міста, району, області – діють на громадських засадах. Члени творчих спілок, якщо вони входять до комісії, можуть мати тільки дорадчий голос. Комісія діє відкрито, заохочується обговорення громадськістю. Зрозуміло, що будуть тертя. Не кожен збагне, що на постановку оперного спектаклю потрібно виділити мільйон, не кожен зрозуміє, що потрібно у першу чергу видати книжку молодої поетеси, а не спілчанського «плезіозавра», якого видавали вже і якого ніхто читати не буде.

І тільки тоді культура не буде повністю залежати від дикого чиновника.

Незважаючи на те, що в літературі, малярстві, музиці українці мають неабиякі набути, влада побачити то не годна. Те, що вона розуміє і підтримує, нічим не відрізняється від того, що популяризує телеканал «Інтер».

Та найгірше, що суспільство з цим не просто змиралося, суспільства вважає, що так і має бути.

Але не так має бути. Не має права Кобзон, який захищається у своїй ненависті до України і який уже не співає, а верещить, займати телеэфір. У цей час там повинен виступати хтось обдарований. Той, хто прославить державу. Не треба й говорити, що він приніс би добру славу тому ж таки каналу.

Суспільство мусить усвідомити, що затоптаний талант, не визнана пісня, картина, поезія – це не тільки припинення автора, а й обкрадання нації.

Століттям безперервно нав'язувалася думка, що все українське вторинне. На всіх рівнях, в усіх інституціях. Припинення всього українського було в основі державної політики Москви. Століттями!

Та найгірше – частина українців це приймала, як норму.

Мусимо розуміти, що відстоювати гідність людини і нації не всі могли. (Були винятки. Андрій Малишко міг дати по морді, коли хтось намагався покепкувати з української поезії. Якось вліпив навіть Твардовському).

Ми у жодному разі на маємо наміру дорікнути комусь. Адже непокірних митців просто вбивали. (В. Івасюк, А. Горська, В. Стус, В. Симоненко – захворів і помер після того, як його у міліції побили. А скільки «самогубств», скільки пропало безвісті. Опубліковано вже багато прізвищ, та повний список жертв московського вандала мусить бути ще укладений).

Оте зверхнє ставлення до української науки, культури й сьогодні дають негативні плоди. Пересічний українець знає нашу історію – якщо знає – з чужого слова, з недовірою ставиться до власної пісні, поезії, до наукових досягнень.

Все це наслідки злодіянь ворога, який століттям планомерно калічить не тільки логічне мислення нації, а й психіку кожного окремо.

Приклади? Та їх, як бур'янів.

Що логічне мислення нації скалічене, свідчить хоча б таке: всі претенденти на виборні державні посади, від кандидатів у президенти до найдрібнішого кандидата до сільської ради обіцяють захищати демократію і вирішувати економічні питання. Цебто, питання шлунку.

Це також треба. Але ж влада не повинна вирішувати економічні питання, їх здатні вирішити самі люди. Влада повинна розкріпачити продуктивні сили суспільства, гармонізувати співвідношення економіки, фінансів, торгівлі, побудувати концепцію розвитку держави, її захисту і створити досконалі механізми цього захисту. Якщо треба, то озброїти всіх адекватних громадян.

(Це на першому етапі. А взагалі то людство мусить роззброїтись. Будь-яка зброя – це демонстрація недосконалості людства, підтвердження того, що людину можна вбивати. Якщо для цивілізації споживання це є нормально, то для цивілізації розуму – неприйнятне).

А захищати демократію – нісенітниця. Саме демократія повинна захищати людину. Кожну!

Тож доки слово демократія матиме винятково політичне наповнення, доти проблеми людини не будуть вирішені.

Демократія – це термін філософський. І розкрити його семантику філософія буття не змогла. З цим зможе справитись тільки філософія людини. Філософія, яка дасть поштовх переходу людства до цивілізації розуму.

Може здаватися, що говорити про таку цивілізацію у час торжества дикунства, це дитяча наївність.

Взагалі то так. Але говорити треба. В гонитві за насолодами людство пригнало себе дуже близько до цвинтаря, утратило орієнтир і поспішає прожити те, що відведено йому. Наслідок – воно позбулося перспективи.

Одні просто втішаються, що живі, інші – насолоджуються в розкошах (ховаються від страху), ще інші марять, як відняти у ближнього його статки, а дехто елементарно намагається вижити.

А тим, що сьогодні, у XXI столітті, тисячі умирають з голоду, переймаються хіба що диваки. Та в них нема ні грошей, ні політичного впливу.

АГРЕСІЯ МОСКВИ – ПРОДОВЖЕННЯ ПОЛІТИКИ БАТІЯ

Ще інші – у цих є і гроші, і політичний вплив – лякають і ближні, й далекі країни можливістю перетворити їх на «радіоактивний попіл». Це вже не звичайне дикунство. Це найбридкіший самовияв психології кочівника ординця, який не може зрозуміти, що свій життєвий простір він має облаштовувати сам. Тисячі і тисячі квадратних кілометрів необробленої родючої землі, а воно лізе в Крим і тереве-

нить про «вєлікую русскую цивілізацію».

Та найогидніше – їхній найголовніший піп благословляє не тільки агресію проти сусіднього народу, він освячує ядерну зброю. Піп освячує зброю. Не солдат благословляє, щоб захистити їх від смерті, а зброю. Щоб убивати.

Це вже печерне дикунство. Вони втратили навіть ті чесноти, які були в ординців Батія.

Хто як не священик має знати, що життя людини – то дар Творця. І посягнути на життя – це посягнути на Божі Закони. Але для Москви законів не існує. Ні людських, ні Божих.

Та поза законом (а значить – і поза цивілізацією) вона поставила себе сама. (Хоча, якщо говорити про цивілізацію як моральний, духовний, інтелектуальний поступ народів, то Москва ніколи до неї не належала).

Москва не шукає діалогу з цивілізованим світом. Більше – тих, хто її годує, допомагає вижити (нагадаємо, донедавна Москва отримувала від Заходу майже мільярд доларів щоденно), вона лякає «радіоактивним попелом».

Москвин зневажає всі народи і нації. Це на генетичному рівні. Ординець, убиваючи сусідів, оправдовував себе тим, що вони вороги. Не дозволяють поневолювати себе і захоплювати землю.

Найбільша чеснота москвина – ненависть до інших.

Московська гебня знала, як зміцнити свою владу. Той, хто зненавидів, уже не думає про мотиви. Важливий об'єкт ненависті. А на цей об'єкт можна вказати перстом. Гебня зуміла переконати російський люмпен, що у його злиднях і нікчемності винен увесь світ. (У першу чергу – українці й американці) І цей люмп – а це дуже бридкий різновид раба – спалахнув ненавистю до всіх. Звичайнісінька компенсаторна функція – ненависть до іншого оправдовує власну нікчемність.

Ще можна зрозуміти ненависть до українців – не захотіли жити у спільному загидженому бараку. Але абсолютну відсутня логіка в тому, що вони ненавидять США та американців.

Але їм логіка не потрібна.

У психології москвина-ординця закладено, що він повинен завоювати світ. В історії Московії ще не було періоду, коли б вона відмовилась від доктрини світового панування. Століття за століттям. Просто дивно, що Захід затято відмовляється це зрозуміти.

Москва й сьогодні буква в букву дотримується доктрини чінгізидів, «чтобы (татары) покорили все земли мира и не заключали бы мира ни с кем, разве только те сами открыто и безоговорочно не сдадутся им, и на этот случай приказал щадить простых людей, а всех более знатных умерщвлять». (Юрченко А. Г. Христианский мир и Великая империя. Материалы францисканской комиссии 1245 года. – СПб.: Евразия, 2002). Хто скаже скільки вбито шляхетних українців хоча б за останні півстоліття?! Ми вже не говоримо про жертви всіх століть варварської експансії Москви на Україну та про жертви інших окупованих народів.

Від убивства і завоювань Росія не відмовлялася ніколи. Не відмовляється і зараз. Але ні Європа, ні Америка цього вперто бачити не хочуть.

Але чому росіяни ненавидять Америку?

Дуже просто. Саме США уже своєю присутністю на землі не дозволяє ординцям мріяти про світове панування.

А ще – заздрість. Безсила заздрість злидаря до успішного, раба – до людини вільної. Плід всього цього – пиха. «Великая русская цивілізація».

Народи будують міста, зводять прекрасні будівлі, освоюють новітні технології, сотні мільйонів людей живуть у щасті, а ці – тероризують світ.

Пиха має чіткі формулювання. «Тисячолітній рейх», «Третій Рим», «Победа комунізму неіздежна», «Русский мір». Є ще інші, але для нашої розвідки досить цих.

Пихата людина (нація) не може чути голосу Землі, Небес, а значить, вона не може чути голосу предків, нащадків, голосу власної совісті. Вона не може відчувати себе дитинного. Того, хто пам'ятав про Рай. А коли вже ти не хочеш пам'ятати про Рай, ти твориш у душі своїй пекло.

То було б нічого, якби це пекло не поширювалось на ближніх.

Що пихатий є агресивним, відомо ще з праісторії.

Тому питання, чому росіяни такі агресивні, не є якоюсь таємницею. Росія виросла з Московії, а та в свою чергу – дитя і спадкоємиця Золотої Орди, де насильство і пиха були в основі закону.

Москва заснована ординцями не просто як місто, яке повинно розвиватись. Москва заснована ханом Менглі-Тимуром винятково з метою збирання данини з диких племен, які населяли басейни Оки і верхньої Волги. Цебто, з метою грабунків.

Якщо хтось думає, що збирання данини відрізняється від звичайних грабунків, то той помиляється.

Тому брехні, гвалтування, мародерство, які постійно супроводжувались кровопролиттям, – є тим ґрунтом, на якому зростає Москва.

Тож сприймає хтось це чи ні, а мусимо визнати, що Москва, як держава, виникла і розвивалася на крові і брехнях. Такою вона є й сьогодні.

На крові і брехнях виросла російська мова.

Чому росіянину так важко вивчити іншу мову. Будь-яку. Через мову людина виражає свою сутність. Тобто, своє Я. Я (інстинктивне) або Я (культурне).

Якщо росіянин вивчає іншу мову, то його Я (інстинктивне) руйнується. На підсвідомому рівні він це відчуває і відчайдушно протриває самому собі, навіть якщо розуміє, що іншу мову необхідно вивчити задля того, щоб вижити.

Переважає більшість росіянин, які знають інші мови, не є агресивними. Їхнє Я (інстинктивне) подолане Я (культурним).

Агресивність російської мови проявляється скрізь. Наприклад, дитина отримує подарунок. Від радощів вона кричить «Ура!». Але ж «ура» з давньої татарської мови значить «бий!». Уже на підсвідомому рівні в дитячій психології фіксується «бий!». Потім «ура!» використовується уже все життя. Піонери, комсомольці, комуністи щоденно кричали «ура!». З будь-якого приводу.

Найбільше агресивність росіянина підтверджується матом. Вважається, що коли не вилаявся, значить, не продемонстрував силу, власну значимість.

Тут варт зауважити, що потреба вживати мат задля кращої переконаності у правоті своєї точки зору свідчить якраз про зворотне – про невпевненість суб'єкта у собі. Особистість, що впевнена у собі, ніколи не стане використовувати такий дешевий спосіб для самоствердження, як нецензурна лайка.

Але мат годиться не тільки для підтвердження агресивності. Більше – у деяких росіян він служить ще й для підсилення значимості Я. (Як наявність дорогих речей). У цьому випадку мат не сприймається як щось непристойне, тут це звичайне слово, яке вживається навіть при дітях.

Використання мату підсилює Я (інстинктів) і руйнує Я (культури). У цьому випадку Я (інстинктів) чинить супротив Я (культури). Саме тому так важко всім, хто вживає мат, відмовитися від нього. Бо це потрібно відмовитися від власної сутності. Сутності агресора. Це руйнування Я.

Зрозуміло, Я (інстинктів). Серед деяких «інтелектуалів» існує думка, що російська мова дає більше свободи. Не свободи дає ця мова, а вияву агресії. Тобто, свободи припинити іншого.

(Нагадаємо, що свобода дає можливість людині творити зло. Щоб творити добро, потрібна воля).

Коли ми говоримо, що на крові і брехнях сформувалася російська мова, то тут перебільшення немає.

Імперська Росія (це вона себе вважає імперською, а насправді – російська деспотія), навіть зробивши історичний фейк «Россія», продовжувала традиції ординців – віднімала у сусідів землю і їхнє добро. Зрозуміло, не ласкою – злобою. Злоба увійшла у ментальність народу так, що вона виявляє себе скрізь, де звучить мова.

Мати, коли хоче зробити зауваження дитині, звертається до неї завжди риторичним питанням. І це питання виголошується у злобі. «Куда прьохся?!» «Зачем ти туда лезешь?!» «Сколько можна?!»

Найбільша проблема тут у тому, що дитина не здатна відповісти на це. Вона може адекватно відреагувати на зловний тон тільки емоційно. Частіше мовчазно злобою.

Але дитина зникає до цього, і потім злобність стає складовою її характеру.

У цьому випадку мати не визнає у дитині власну дитину з своїм баченням світу. Мати сприймає її, як своє відображення, як клона – вона ж то не розуміє (не може!), що таке вільна особистість. Вона – частка орди, і у неї до всього світу ненависть.

Тому сліпо посилає сина на Донбас, аби той за гроші холоднокровно убивав людей. Якщо у її вчинку є якісь мотиви, то хіба те, що треба віддавати «кредити». (Тут ми ще раз повинні схилити голову перед тими росіянами, хто відстоює правду, перед тими матерями, які не дозволяють своїм синам іти вбивати в Україну).

А вбивцям треба нагадати про закон бумеранга. «Бей укропов!», яке зараз поширене серед патріотів Росії, колись трансформувється. Слово «укропов» просто відпаде. Українець уже буде недоступний для биття; як з'ясується, він не беззахисний. Залишиться «бей!» Але це вже буде між своїми і для своїх.

Пам'ятайте, генератори зла, прийде час і ваші нащадки вбиватимуть вас жорстоко і безпощадно. Але це ви зробили їх недолюдками.

Хто впустив вірус насильства у свою родину, повинен пам'ятати: рано чи пізно той вірус знищить усіх. І залишиться безроздільним власником пустки. Віруси з людьми не домовляються. Навіть з тими, хто їх викликав. Вони їх пожирають.

Це все зрозуміло.

NIL INULTUM REMANEBIT

А от чому серед європейських політиків мало справжніх мужів, питання, на яке сьогодні відповіді ми не отримуємо. Просто тому, що таке питання ніхто собі не ставить.

Сьогодні Європою управляють або наївні, або дурні, або продажні. Якраз події в Україні допомогли установити, хто є хто.

З продажними все зрозуміло – Москва їм платить добре. З дурнями теж зрозуміло. Дивно, що серед західного політикуму та інтелектуалів не визначилося критичної маси, щоб пояснити світові, що Захід розуміє, що таке природа кочівників ординців.

Таж саме Україна зупинила хід ординців «до последнего моря!» Протягом століть стримувала, приносила страхотливі жертви, але стримувала, сьогодні – зупинила! А що Захід? «Обурюється», дивиться і дивується, що вона це дихає і мудрує: коли там впаде економіка.

Та ще – шукає порозуміння з Москвою. Підлизується до Путіна і шукає порозуміння. Знає, що ніякого порозуміння бути не може, однак, ведеться на теревені проплачених агентів.

Європо, ти звикла торгувати кров'ю. Тепер торгуєшся з московським звіром і платиш кров'ю українців. Але згадай, що говорили латиняни. Nil inultum remanebit. Ніщо не залишається не відомшеним.

Зараз світ має шанс зупинити експансію Москви. Раз і назавжди. Її просто необхідно ізолювати. Хай вона направляє свою ірраціональну ненависть (аби задовольнити пиху москвина, це можна назвати енергією народу) на розбудову власної держави. У цьому можна навіть допомогти.

Єдина умова – ліквідація ядерної зброї. Так чи інакше, а цю зброю доведеться знищити. Або знищити, або воювати. Але воювати – варіант, перетворити когось там у «радіоактивний пепел» – це вже вчорашнє. Не пройде й кілька хвилин після злету ракети, як вона буде знищена... А що буде далі?... Догадатися не важко...

Але Захід прагне «домовлятися». І не розуміє, що Москва домовлятися не вміє, не хоче і не буде.

Москва задля нікчемного самоутвердження готова винищувати (і винищує!) сусідів. А у воєнній доктрині вона погрожує світові першою застосування ядерну зброю.

Та вже сама подібна ідея опирається на злочин.

Більш розвинені держави то розуміють, але замість того, щоб зупинити розвиток московської шизофренії – а це можливо, ізолювавши її, – ідуть на компроміс і заховають зростання цього злочину.

Щоб припинити злочини людини проти людини і припинити злочини людини проти природи, потрібна велика праця як інтелектуалів, так і політиків. (Ми не помилились, не відніси політиків до інтелектуалів).

На жаль, сьогодні у всьому світі усі владці прагнуть одного – влади над людьми і легально привласнювати ресурси.

Ще у жодній державі кандидат на вищу посаду не заявив про те, що він насправді повинен робити, будучи на тій високій посаді. Не економічні питання має вирішувати глава держави, для цього у нього є заступники фахівці. Глава держави повинен виконувати тільки одну функцію – сприяти гармонізації суспільства. У всіх сферах життя. Щось подібне намагався робити Вацлав Гавел. Однак, сьогодні і в чехів перемиг меркантильний дух. І не просто перемиг – утвердився. Чехи вже другий раз обирають керівником держави людей, які відкрито підтримують Москву в її загарбницькій діяльності. Коли питання торкається шлунка, все інше відсувається. Навіть час. Не пройшло ще й половини століття, а чехи вже забули і про 1968 рік, і про танки на вулицях Праги, і про Яна Палаха та двадцять шість його послідовників, сім з яких не вдалося врятувати. Так, це чехи. Нація, яка дала людству Яна Гуса, Єроніма Празького, Яна Жижку, яка в оточенні ворогів не втрачала моралі, національної гідності...

Це також приклад, як цивілізація споживання нищить людину, робить її придатком до речей. На очах всього світу Москва демонструє свою звірячу суть, а що світ? Жене Москві гроші, бо не вистачає глузду побудувати свою економіку так, аби обійтися без нафтопродуктів московської орди.

У такій ситуації говорити про культуру, про духовний розвиток – значить, знуцатися над цими поняттями.

Яка культура, коли на очах всього світу здичавіла Москва віднімає частину чужої землі, посилає найманих убивць на чужу територію руйнувати інфраструктури й убивати, катувати невинних, а світ тим «стурбований». Історія ще оцінить підлість і продажність західних політиків.

У контексті нашої розмови згадка про духовність може здаватися банальною. Яка духовність, коли московський піп освячує водневу бомбу, а світ заплющує очі – не бачить, не чує. І мовчазно зносить демонстративний вияв до себе президента московського карлика. Хіба що старці Афонського монастиря висловили свою думку. Та хто їх почув. Крамарі втерлися і рахують гроші.

Сьогодні, на жаль, влада і духовний розвиток є антагоністами. У цивілізації споживання інакше бути не може. Народ думає про збільшення прибутків, а не на витрату їх на незрозумілі абстракції. Усі кандидати на владу прекрасно все розуміють і використовують це з майстерністю екілібриста. Приклад? Та той же Обама.

І не розуміють нещасні, що то екілібристика між життям і смертю, між буттям і небуттям сотень мільйонів людей.

Безперечно, смішно порівнювати такі поняття, як культура, духовний розвиток з іменем Обама. (Ми вибрали ім'я Обама не тому, що він якийсь особливий. Він нічим не відрізняється від більшості політиків. Просто це ім'я

частіше зустрічається у ЗМІ).

Щодо Обама, то напрошується думка, що сонна нація обрала ляльку. Знаємо, то несправедливо. Але ж як збагнути, що у США так багато мудрих, а верх бере люмп? Це не демократія. Демократія – коли розумні...

Як докричатися до глухих, що бездуховне суспільство не має майбутнього?

Москва так чи інакше, а з'їсть сама себе – вона не розуміє, що агресія блокує здатність творити. Це стосується як окремої людини, так і суспільства в цілому.

Слід зауважити, що творчість це не тільки писати вірші, чи малювати картини. Творчість – це передусім вміння творити майбутнє, вміти жити в мирі з самим собою, з сусідами та з усім світом.

Вже зрозуміло: Москва робить усе, щоб позбавити себе майбутнього. А от Захід цього ще не збагнув. Тому нестиме вічно на собі ганьбу за страх, підлість і продажність деяких своїх нинішніх правителів. Історія буде безпощадною. Прийде час, і багато людей будуть соромитись своїх прізвищ...

НАПІВІСТИНИ СВІТ МУСИТЬ ЗАЛИШИТИ В МИНУЛОМУ

Для того, аби людство підступилося до розуміння цивілізації розуму, воно мусить відмовитись від двох речей. Від привласнення ресурсів і від виготовлення зброї задля захисту цього привласнення.

Ще – ні нації, ні народи, ні держави не повинні брати Творця за свідка своєї вибраності чи винятковості. У жодному разі. Людство мусить засвоїти аксіому: Бог усіх однаково любить.

Тільки тоді можна буде створити умови для справжнього духовного розвитку як націй і народів, так і кожного індивіда.

Та перед цим у державах має сформуватися громадянське суспільство, яке здатне розвиватися і удосконалюватись перманентно.

Воно повинно слідувати за здоров'ям державного організму, допомагати владі, стежити, щоб та не втрачала розум. Та найважливіше – допомагати владі зберігати життєдіяльність суспільної гармонії. Отієї крихкої, мінливої, надто делікатної і залежної від піклування субстанції.

Саме таке суспільство має протегувати духовному розвитку людства.

Перше завдання цивілізації розуму – зробити так, щоб ніхто не міг заборонити, перешкодити діалогові людини з Творцем.

Така заборона знецінює саме розуміння причини буття людини. Від кого б ця заборона не надходила. Вона також дозволяє зароджуватись, утверджуватись і панувати злу.

Нині, на жаль, воно панує у всьому світі.

А найстрашніше – воно існуватиме доти, доки буде за-требуване.

Зло зникатиме тоді, коли шляхетні і сильні душі візьмуться говорити про нього без страху і переконують незрілих у тому, що тиражування цього зла приведе людство до катастрофи.

Водночас зуміють накреслити людству перспективу.

Є ще одна річ, яку мусять зрозуміти усі суспільства. Це – гармонізація. Гармонізація людини (Я) інстинктів і людини (Я) культури, гармонізація людини і природи, гармонізація культур.

Інтеграція культур (мультикультурність) – явище помилкове і шкідливе. Якщо не злочинне. При інтеграції зажди домінує та культура, яка опирається на гроші, силу, політичний тиск, а то й просто на нахабство. Та найгірше – при таких умовах домінує не справді культура, а ерзац. А висока культура просто знищується або зникає, не знайшовши способу мати відображення.

Гармонізація культур сприятиме тому, що в суспільстві зникне попит на ерзац. Якраз тоді будуть затребувані високі мистецькі ідеали; а вже вони сформулюють сильне духовне поле, в якому кожна людина зможе почуватися комфортно, і вільно розвиватиме свої таланти.

Ярослав Трінчук (м. Дніпропетровськ)

«ДІАСПОРА В ОБОРОНІ УКРАЇНИ»

Поміч Воїнам-Добровольцям

25-ого лютого ц.р. на місячні сходи Українського Американського Клубу в південно-західній Флориді, в Осередку св. Андрія, прибув полковник ЗСУ Сергій Каленіченко з Дмитром Циганюком. Дарія Томашоска, голова управи Укр.Амер. Клубу, представила українського полковника Каленіченка, який перебуває тимчасово в Mc Dill Air Force Base на Флориді. Він поінформував присутніх про велику потребу термобілизни для вояків—добровольців в Україні, які захищають цілість України від сепаратистів, яким допомагає Росія. Вже зроблено домовлення з крамницею «army-navy surplus» про закуп такого комплекту. В комплект входять три сорти білизни: на

зиму, літо і осінь; кошт комплекту-\$ 130, або нижче, залежатиме від числа замовлень.

Віра Боднарук

Осередок св.Андрія (Флорида, США)

На фото: члени управи Осередку св. Андрія з полковником Каленіченком; термобілизна для вояків України.

«З ПОШТИ РЕДАКТОРА»

Отримав на свою е-пошту такого коротенького листа. У ці трагічні для України дні кожен подібний прояв подвійно цінний. Можливо, ще хтось надішле в Лисичанськ українську періодику чи книги. Аби в тих краях нашого слова було більше раніше, то, напевно, і не мали б ми цю страшну війну...

Ф.С.

ШАНОВНИЙ ПАНЕ
Ф. СУХОНИС !

До Вас звертається бібліотека для дітей №1, м. Лисичанська.

Хоча в нас і дитяча бібліотека, але в останній час ми також обслуговуємо і дорослих і юнацтво.

Зовсім випадково ми знайшли на Фейсбуці інформацію про Вас.

Нам дуже сподобався Ваш журнал, але в нашій бібліотеці його ніколи не було. Для юнацтва була б дуже актуальна інформація вашого журналу.

Якщо у вас є можливість надіслати нам старі випуски,

ми були б Вам дуже вдячні.

На жаль, коштів на поштові витрати ми не маємо! Більше познайомитися з нашою бібліотекою Ви зможете за адресою: <http://lisbib.blogspot.com/> Сподіваємося на вашу чуйність.

Бібліотека для дітей № 1
проспект Леніна, буд. 94
м. Лисичанськ, Луганська область
93120 Україна
тел.(06451) 4-36-62

РІЧНИЦЯ ПОДІЙ НА МАЙДАНІ,
ЯКІ У ЛЮТОМУ ЗМІНИЛИ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

У центрі Києва встановили світлову інсталяцію «Промені Гідності». Прожектори, що символізують душі активістів Майдану, розміщені на кожному місці, де вбили Героїв Небесної Сотні.

Ми плакаємо свої традиції – фоторепортаж з нагородження лауреатів конкурсу на кращу публікацію у журналі «Бористен» 2014 року!

Детальніше про імпрезу читайте в репортажі Наталії Андрущенко на 9 стор.

«Бористен» та НГУ єднає давня дружба

Кузина Лауреата Миколи Миколаєнко Надія Філенко отримала диплом за нього

Координатор Центру культури української мови ім. О. Гончара, професор Світлана Ігнат'єва

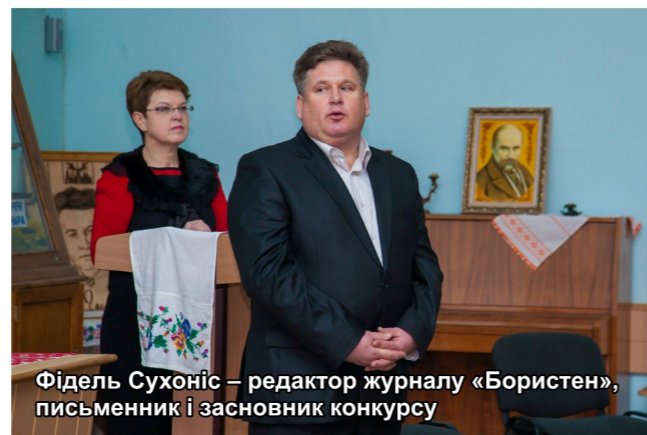
Письменниця і журналістка Наталя Дев'ятко – з молодого покоління літераторів

Світлина на згадку

Почесні дипломи

Фідель Сухоніс – редактор журналу «Бористен», письменник і засновник конкурсу

Диплом конкурсу на кращу публікацію у журналі «Бористен» здобула і письменниця, лауреат всеукраїнських конкурсів Світлана Талан.

На нагородження вона приїхала з Сєверодонецька, де родиною прийняли рішення не виїжджати навіть попри обстріли.

Творчі люди завжди знайдуть спільну мову (письменниці Світлана Талан та Наталя Дев'ятко)

Фото Володимира Корінного, відеостудія «Юність» НГУ

Є на Дніпропетровщині славне козацьке село Мишурін Ріг...

Є на Дніпропетровщині славне козацьке село Мишурін Ріг. Золотим зерном розсипані по усіх світах його уродженці. Саме з Мишуриноного Рогу походить рід давнього та відданого приятеля нашого видання, Іларіон Хейлик. Сьогодні за його плечима не проста доля емігранта, важка праця і багато добра для людей та України. Нині добродій Іларіон громадянин США, мешкає у штаті Нью-Джерзі. Але козацьке коріння не дає йому спокою та рятує від одноманітності ситого американського пенсіонера.

Одне із захоплень пана Хейлика океанська рибалка. Поблизу мексиканського острова Ісла Мугерес, на якому він має родинну відпочинкову посілість, виходець із Січеславщини полюбає з приятелями влаштовувати морське сафарі. Ось і на фото, де наш друг у центрі, він з черговим океанським трофеєм. Козак скрізь у світі дасть собі раду!

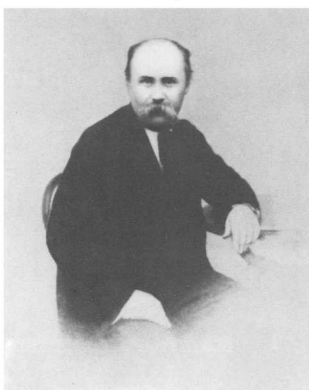

РАРИТЕТНІ ФОТО
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

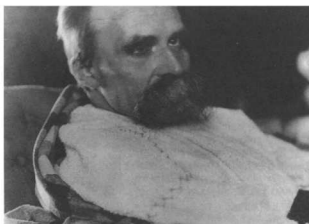
Досс Микола. Т. Шевченко і
Г. Честахівський.
1860. Санкт-Петербург.

Тарас Шевченко.
Фото І. Гудовського.
1859 рік.

Фотопортрет
Т. Шевченка.
Фото. 1860

Санкт-Петербург,
22 грудня 1860 рік.

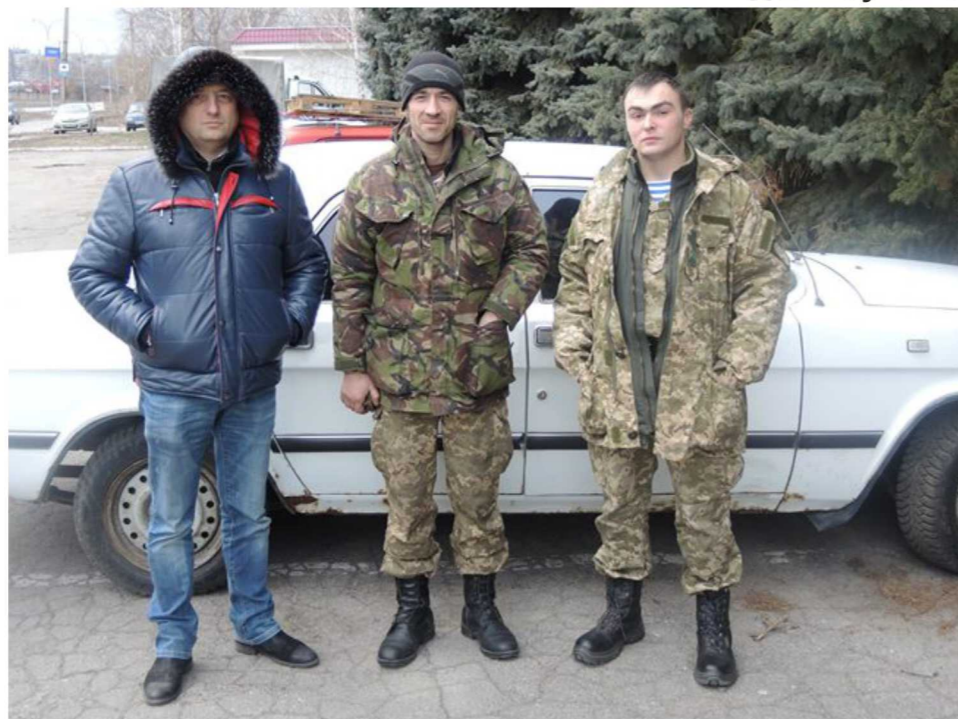
КОЖНА ДІЯ ВАЖЛИВА

Нарешті завершили усі формальності щодо переоформлення машини для 81-ї аеромобільної бригади. Кожен хто сидів за кермом знає як водій звикає до своєї автівки. Залежно від психотипу ці емоції можуть бути доволі сильними. Щось і у мене заворушилося в душі, коли побачив як назавжди полишає мене машина. Наче не собачка і навіть не кішечка. По-суті купа металу, а немов жива істота....

А з іншого боку на серці було так світло. Бодай, щось зміг зробити для цих мужніх і гарних хлопців. Керувати автівкою буде снайпер Олексій Пастернак. На фото він справа. По-суті, для мене дитина, адже такого віку як моя донька, 1988 року народження. Однак, багато в чому він доросліше від мене. Бо як пояснив волонтер Юрій Якуба, котрий допомагав нам у якості правника залагодити справу, Олексій нагороджений бойовою медаллю. А в зоні АТО її треба заслужити не розмовами і гаслами, а конкретними вчинками і діями....

Фідель Сухоніс

Любов Відута – поетеса, прозаїк. Народилась 9 березня 1970 року в місті Львові.

Перша книжка «Працьовита бджілка» вийшла у 2008 р. У наступному, 2009, побачила світ тематична збірка про вибір професій «Ким я буду? Ким я стану?». У 2010 р. вийшла збірка дитячих віршів, загадок, скоромовок «Усміхнулось сонечко». У 2011 р. – книжечка для дітей «Сонечко сміється».

У 2012 р. видані дві збірки лірики: «В країні несполоханого щастя» і «Вітрила простору». Цього ж року видавництво «Елвік» у співавторстві з Ніною Щегольковською видає збірку «Колискові». Водночас, у видавництві «Пегас» виходить декілька книжок для найменших читачів. Протягом 2013-2014 р.р. серія продовжується новими виданнями.

У Києві видавництво «Наш формат» у 2014 р. видало збірку поезій «Материнська молитва», у видавництві «Ранок» побачила світ збірка оповідань для дітей.

Футбол

Грають страуси в футбол.
У воротах м'яч – гол! Гол!
Страус-воротар – мовчок,
Сховав голову в пісок.

Карате

У ведмедя є команда:
Дикобраз, снот і панда.
Кажете, тут щось не те?
Це команда з карате!

Плавання

Он бобри, плавці умілі,
Досягли своєї цілі –
Вже стоять на п'єдесталі,
Всім показують медалі.

Лижі

Хто це? Заєць білий-білий,
Лижник вправний і умілий.
Вовка обігнав, лисицю.
Він їх зовсім не боїться!

Волейбол

У волейбол жирафи грають,
М'яч подають і відбивають.
Перелетів м'яч через сітку –
Гол! Довгоший грають чітко!

Ковзани

Дочекалися зими,
Одягаймо ковзани.
На льоду танцюють вранці
Мишка й кіт спортивні танці.

Стрибки у воду

Аж із Африки летіли
Два спортсмени – крокодили.
Всіх вони навчать пірнати,
З вишки у басейн стрибати.

Бокс

Кенгуру, за ним пантера

Йдуть у ринг. Вони боксери.
Їх суддею буде кріт,
Розборонить їх як слід!

Штанга

Штанга впала на удава,
Хоч він був штангістом бравим.
Отже, штанга ось така
Для удава заважка.

Скачки

Участь в скачках марно
Взяла ця конячка чемна.
Ось і фініш! Їй по праву
Всі гукають: - Браво! Браво!

Гімнастика

Білочка-гімнастка з обручем стрибає,
Крутить його вправно, вгору підкидає,
Спритно ловить в лапки, ще й танцює вміло.
Хто тут чемпіонка, всім вже зрозуміло.

Стрільба з лука

Ослик стріли виймає,
З лука вправно стріляє.
Тренувався багато,
Хоче перемагати.

Хокей

Чаплі – хокеїсти. Радо
Зустрічає їх Канада.
У чапель ключки, шайби.
Хочуть виграти? Звичайно!

Теніс

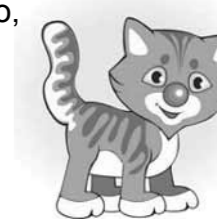
Взяв ракетку тенісист-їжачок,
Підстрибнув, управо крок, вліво крок...
Кабанець – суперник плаче:
- Він відбив усі подачі!

Любов Відута

НЕМА КОТА В
МЕНЕ РУДОГО

Нема kota в мене рудого,
Рудого Рудика, такого

хотіла б мати, далєбі,
кота пухнастого собі.

Та є у мене песик Цьопка,
його придбала ще мацьопким.

Він вихований «джентельмес»,
не джентельмен, а справжній пес.

Тому придбать боюсь kota,
Щоб не лишився без хвоста...

Оксана Маковець (США)

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ХУДОЖНИКА – ВІТОЛЬДА МАНАСТИРСЬКОГО

«Справжні безсмертні твори мистецтва залишаються доступними і доставляють насолоду всім часам і народам.» – Гегель

Про мистецтво кажуть, що це «Сіль землі», а мистців називають, що це представники найважливіші в суспільстві, які володіють універсальною мовою, яка становить один із найкращих засобів спілкування навіть між далекими й відмінними від себе народами й культурами. Справді при допомозі мистецтва

існує велика можливість розбуджувати і розвивати в народі почуття любові до рідного краю, захоплювати високими ідеями добра, правди і краси. У широкому сенсі мистецтвом можна дарувати глядачеві вдовolenня, душевну радість і щастя. Мистецтво, а зокрема малярство на наших землях, розвивалося в ранню добу історії ген ще до трепілля на 5-ть століть до нашої ери. Вже тоді приголомшуюча цивілізація створила духовні фундаменти культури. Звичайно, були часи буйного розвитку, але були часи його занепаду. Поворот до суті української проблематики в українському малярстві слід вважати період від Т. Шевченка, який у своїй творчості дуже різноманітний (від портрету, краєвидів, побутових й історичних картин) відзеркалив дух нашого народу. З огляду на тему статті, ми зупинимось над більш сучасним малярством, а зокрема західно-українським, якого представниками є О. Новаківський (1872-1935), Василь Кричевський (1872-1952) та інші, а передовсім ми зупинимось над нашим ювілятом Вітольдом Манастирським, відомим українським художником, живописцем, графіком та педагогом, який народився 11 січня 1915 р. у Львові, в родині українського художника Антона Івановича Манастирського, народного художника. За свідченням батька Вітольда був першим учителем в художнім мистецтві сина. На тому тлі коротко згадаймо про батька Антона, який народився 2 листопада 1878 року в селі Завалів, нині Підгаєцького району Тернопільської області в сім'ї поштового урядовця. З дитинства виховувався у атмосфері духовності та любові до рідного краю. Особливе значення для маленького Антона мала народна пісня, яка запала в серце майбутнього художника. Довгі роки життя пісня супроводжувала і надихала митця творити мистецтво. Освіту здобував він у школі Станіславова, Львівській художньо-промисловій школі, а згодом навчався у Краківській академії красних мистецтв. У 1900 році став членом «Товариство для розвою руської штуки», яке посприяло художникові виставляти його перші живописні твори на виставках. Він малює цілу галерею високодуховних творів — пейзажі, тогочасну злободенну дійсність,

Верховинка (олія, 1960)

Садоку Карпатах (олія, 1958)

картини з історії народу, краєвиди, сатиру тощо.

Жив і працював Антін у Львові, де помер 15 травня 1969 року і похований у родинному гробівці на Личаківському цвинтарі, поле № 5. З черги Вітольд початкову фахову художню освіту отримав у Львівській художній школі (1929–1934 рр.), а після її закінчення продовжував навчання у Варшавській Академії мистецтв (1935–1939 рр.). Під час студії він займався творчою працею та активно діяв в українському студентському русі у Варшаві. Повернувшись до Львова і в 1939–1948 рр. викладав рисунок і живопис у Львівському художньо-промисловому училищі (тепер Училище прикладного мистецтва ім. І. Труша). З дня відкриття Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва (з 1947 р.) Манастирський обіймав у ньому посаду викладача кафедри рисунка, з 1954 р. — доцента, а з 1968 р. він отримав звання професора. З 1974 р. завідував кафедрою живопису. У 1975 р. митцеві надано почесне звання заслуженого діяча мистецтв Української РСР. Крім того В. Манастирський так, як і його батько навчаючись у Краківській академії мистецтв, де запозичив деякі технічні прийоми постімпресіоністів, зокрема дрібний роздільний мазок чистих тонів фарб, покладає на білий ґрунт полотна малим округлим колонковим пензлем; у більшій чи меншій мірі В. Манастирський використовував у побутових картинах, портретах, пейзажах та натюрморті. У своїх творах він оспівував красу рідного Прикарпаття, життя його людей, втілює образи своїх сучасників, людей праці: робітників, селян, діячів науки та культури.

До числа найвідоміших творів художника належать: «Гурток гуцульських народних музик» (1951), «Портрет народного художника А. І. Манастирського» (1949), «Легінь» (1949), «Верховинка» (1960), «Пейзаж з Криворівні» (1956), «Долина Білої Тиси» (1961), «Весна на околиці Львова» (1962), «Гуцульський натюрморт» (1957), «Майстерня художника» (1956) та інші. Багато творів Манастирського експонуються в музеях і картинних галереях України. В. Манастирський був учасником багатьох обласних, міжобласних, зональних, республіканських, всесоюзних та міжнародних виставок. В тому своїй праці В. Манастирський виставляв у Львові в 1936, 1940, 1943 та в інших містах і країнах. Варто згадати, що багато творів Манастирського експонуються в музеях і картинних галереях України та в зарубіжних краях. При тому його знаменита картина „Порвання Європи” знаходиться в Музеум народному у Варшаві. Митець поєднував активну творчу працю з громадською та педагогічною діяльністю. Він неодноразово обирався членом республіканського правління

Гуцульський інтер'єр (олія, 1958)

«НА КОНКУРС ІВАНА ТА МАРУСИ ГНИП»

Ксенія Дудко жила і навчалася у місті Амвросіївка Донецької області. Тепер там «руській мір». А значить нестатки, біль, сльози, небезпека. Зараз дівчинка мешкає у Миргороді на благословенній Полтавщині. Оптимізму й віри в краще не втрачає. Так збирається вступати до Львівського медичного університету ім. Данила Галицького. А ще пише вірші. Нехай не зовсім досконалі, однак, як то кажуть, від душі. Нехай буде щасливою дорога в майбуття цієї юної патріотки!

Україна!

Україна – моя країна! Мої гори, мої поля,
І долини – мої долини.

Спілки художників України. Брав участь у міжнародних, всесоюзних наукових сесіях та конференціях. Понадто В. Манастирський крім художніх картин, педагогічної праці, мистецької діяльності проявляв надзвичайно високу творчу діяльність. Він автор крім циклу статей, брошур, рецензій, переважно на мистецькі і педагогічні теми. З великою радістю прийняв вістку про відновлення української державності, але його стан здоров'я став занепадати і 23 червня 1992 р. помер у Львові, похований на Личаківському цвинтарі, в родинному гробівці, поле 5-ть.

Література:

«Вітольд Манастирський» (альбом). – Київ, «Мистецтво», 1977.
Криса Л., Фіголь Р. Личаківський некропіль. – Львів, 2006. – С. 157, 163.
Гругорій Лупій Личаківський цвинтар. Лвів, 1996, - 266, 267, 291, 294, 328

Ярослав Стех (Торонто, Канада)

Бо єдина для нас ця земля!
Боронити її є в нас право, як все те,
що здобув наш народ,
Та не маємо права мовчати,
коли час настає перешкод.
Україна – безмежно красива!
І краса її вічно жива,
Заколисана мовою сина –
славнозвісного в нас Кобзаря.
Плине час, а Вона все з роками,
наче квітка, на сонце чека,
Та не бачимо ми за гріхами,
що закрили від нас небеса.
Ми свідомо тепер Україна:
«Українець» - це горде звання!
Та погляньте, хіба не велика
міжнародна ціна визнання?
Часто судимо, хто із нас винен:
«Інший має провину нести!»
Але чесно поглянемо в вічі –
заподіяли лихо САМІ!
Україна – моя це країна!
І її я дитина мала,
Вона мати моя жовто-синя,
що пісні солов'їні співа,
І на рідних, вишневих колісках
не дитина зросла, а народ!
Та чи гідні твого материнства?
Допустили ми «переворот».
Чи цінуємо те, що даруєш?
Твоє небо і твої літа!
Надто часто тепер вже я чую:
«А що нам ця країна дала?»
А хіба ж то ми, любя, ще варті
честі іншої, коли уста
Промовляють бридкі та огидні,
викривальні, зухвалі слова!
Україно, моя Батьківщино!
Вже чимало ти знаєш пригод,
Та тоді лиш ЄДИНА країна,
коли серцем ЄДИНИЙ народ!

В останні дні зими...

В РОСІЇ ВБИТО ОДНОГО З ОСТАННІХ НЕПРОПУТІНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ. БОРИС НЕМЦОВ, СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ.

В УКРАЇНИ ВЧИНИВ САМОГУБСТВО ТОЙ, ЗА КИМ НЕ ВИЙДУТЬ ЛЮДИ НА ПЛОЩУ СТАВИТИ СВІЧКИ - ЧЕЧЕТОВ.

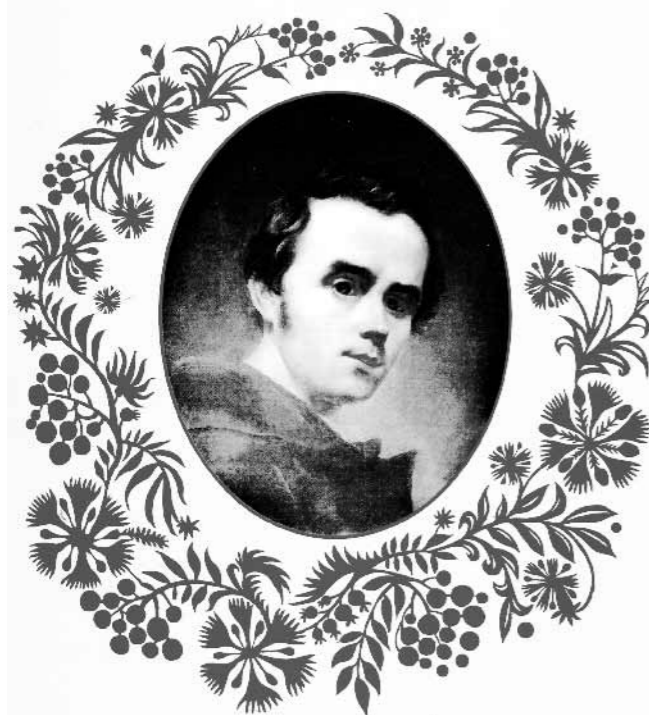
СИМВОЛІЧНА НІЧ НЕЗАДОВГО ДО ПОЧАТКУ ВЕСНИ

ВІЧНИЙ КОБЗАР

ІНСЦЕНІЗАЦІЯ-МОНТАЖ НА СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Уклала Мирослава Гаюк Дмитріюк

ВІЧНИЙ
КОБЗАР

Інценізація-монтаж на свято Тараса Шевченка

«СМОЛОСКИП»

Любов не має кордонів

Януш Корчак - видатний польський педагог, письменник, лікар і громадський діяч, який відмовився рятувати своє життя тричі. В перший раз це сталося, коли Януш прийняв рішення не емігрувати до Палестини перед окупацією Польщі, щоб не залишати «Будинок сиріт» напризволяще напередодні страшних подій.

В другий раз - коли відмовився тікати з варшавського гетто. А в третє - коли всі мешканці «Будинку сиріт» вже піднялися в вагон поїзда, що відправляється в табір, до Корчака підійшов офіцер СС і запитав: - Це ви написали «Короля Матіуша»? Я читав цю книгу в дитинстві. Хороша книга. Ви можете бути вільні. - А діти? -

Діти пойдуть. Але ви можете покинути вагон. - Помиляєтесь. Не можу. Не всі люди - покидьки. А через кілька днів, в концтаборі Треблінка, Корчак, разом зі своїми дітьми, увійшов в газову камеру. По дорозі до смерті Корчак тримав на руках двох найменших дітей і розповідав казку малечі, яка не розуміла що відбувається. В принципі, можна більше нічого не знати про Корчака. І прочитати 10 заповідей, рекомендованих цим дивовижним чоловіком для виховання дітей:

1. Не чекай, що твоя дитина буде таким, як ти або таким, як ти хочеш. Допоможи йому стати не тобою, а собою.

2. Не вимагай від дитини плати за

все, що ти для нього зробив. Ти дав йому життя, як він може віддячити тобі? Він дасть життя іншому, той - третьому, і це незворотний закон вдячності.

3. Не зганяй на дитині свої образи, щоб у старості не їсти гіркий хліб. Бо що посієш, те й пожнеш.

4. Не стався до його проблем зверхньо. Життя дане кожному під силу, і будь упевнений - йому воно важке не менше, аніж тобі, а може бути, і більше, оскільки у нього немає досвіду.

5. Не принижуй!

6. Не забувай, що найважливіші зустрічі людини - його зустрічі з дітьми. Звертай більше уваги на них - ми ніколи не можемо знати, кого ми зустрічаємо в дитині.

7. Не муч себе, якщо не можеш зробити щось для своєї дитини, просто пам'ятай: для дитини зроблено недостатньо, якщо не зроблено все можливе.

8. Дитина - це не тиран, який заволодіває всім твоїм життям, не тільки плід від плоті і крові. Це та дорожочинна чаша, яку Життя дало тобі на зберігання і розвиток в ньому творчого вогню.

9. Умій любити чужу дитину. Ніколи не роби чужому те, що не хотів би, щоб робили твоєму.

10. Люби свою дитину будь-якою - неталановитою, невдахою. Спілкуючись з ним - радій, бо дитина - це свято, яке поки з тобою.

«ПРОЧИТАЙТЕ ДІТЯМ»

ПОРОША

Мов хазяечка хороша,
Побілила все пороша.
Любо глянути довкола —
Білі луки, ліс і поле!
Навіть зайчик між снігів
До краплиночки збілів.
Всі радіють: «Ну й хороша
Ця хазяечка пороша!»

Григорій Демченко

ТАМ У ЛІСІ

Там у лісі на горісі
Листячка не стало,
Там у лісі на горісі
Пташенятко спало.

Зима вколо. Доокола
Сніг і метелиця,
А пташатку-небожатку
Яр-веснонька сниться.

Богдан Лепкий

Я ЇХ ЛЮБИВ Кохані жінки Т.Г. Шевченка

Довгий час побутувала думка, що Тарас Шевченко і кохання – речі несумісні. Молодий столичний художник і поет, бажаний гість на балах і в аристократичних салонах, любитель театральних вистав і музики – Тарас Шевченко кохав і був коханим.

22 роки кріпацтва і 10 років солдатчини скалічили його особисте життя. Він впадав в химерний любовний трикутник, над ним тяжів меч нерозділеної любові, він кохав без взаємності і дозволяв себе кохати, впадав у розпач і все життя мріяв про сімейний достаток, власну хату і вишневий садок.

Т.Г.Шевченко не лише геній, Великий Українець, а й проста, земна людина.

ГАННА ЗАКРЕВСЬКА

*У 1843 році Шевченко їде в Україну
І там зустрічає Ганну Закревську,
якій згодом присвячує вірш «Г.З.»
«Немає гірше, як в неволі
про волю згадувать.
А я, про тебе воленько моя,
оце розгадую...»*

***

Ах воленько моя заміжня
Без Вас не можу жити й дня
Не Вас кохану й люблю ніжу
Ви не моя Ви не моя

Моя неволенько кохана
Себе не тямлю як стерпів
Не видати свого бажання
Коли почув Ваш чистий спів

Кохана воленько далека
В думках молюся і болю
Бо образ Ваш нести нелегко
Кому розкажу що люблю

Я рвуся воленько у мрію
Хоч вірю в святість чистих уз
Признатися собі не смію
У вас сім'я достойний муж

Розгадую і все мов тайна
Одна лиш правда що болю
О Господи яка ви файна
Як безнадійно Вас люблю

Я маю право лиш на згадку
А іншого ще не дано
Найвища Ви моя загадка
Не випите життя вино

Немає гірше як в неволі
Про волю згадувать

*“Ганна вродлива» -- так називав
Т.Г.Шевченко дружину свого друга,
полковника Платона Закревського*

***

Я вже не той вродлива Ганно
Я від любові вищим став
Ніколи так я не кохав
Хіба щось є у тім погане
Що я на раз безумним став

**Т. Шевченко.
Портрет Ганни
Закревської
Полотно, олія
(51x39,6). [Березо-
ва Рудка].
[9-23.XII] 1843.**

Заплющу очі Ви кохана
Далека зіронько моя
Що світлим образом сія
Посли о Боже мій прохаю
Цілунокм пити те ім'я

І шелест сукні й рухи плавні
Очей промінчики ясні
Що заявили навесні
Я всі думки прогнав гріховні
Явїться хоч мені у сні

Я вже не той

*Поет присвятив Ганні Закревській
поему «Сліпа» --
«своєму великому,
єдиному кохання...»*

***

Єдина Ви моя на світі
Таємна радість і весна
Якби могли ви овдовіти
Грішу я в помислах і снах

Єдине ви моє кохання
Безсонна ніч погідний день
Молюся Богу на світанні
І день сумний прогоню геть

Веселе слово ваше пити
Так прагне зболена душа
Беріть моє і володійте
Покірним стану я пташам

Єдина ви моя тривога
Розрада свято і печаль
Я кинув би усі дороги
Розвіяв недовіри даль

Моя єдина в цьому світі
Таємна радість і весна
Якби могли ви овдовіти
Я щось не те не те сказав

*«Якби зустрілися ми знову...»
було б це «свято чорноброве...»*

***

Якби зустрілися ми знову
Я б не тужив і не страждав
В саду кохання вас чекав
Для чого ті пусті розмови
Я б вам життя своє віддав

Яке то щастя віддавати
Себе до крапельки до дна
Про це ви знаєте одна
Без вас моя душа потята
Та це прелюдія сумна

Якби зустрілися ми знову
Я б чистим словом чаклував
І ваші ручки цілував
Було б те свято чорноброве
На три розтягнене октав

**Т. Шевченко. Портрет
Марії Максимович
Тонований папір,
італійський олівець,
крейда
(34x26,5). [Прохорівка].
22.VI 1859.**

Якби зустрілися ми знову
Та щастю бути не дано
Воно без нас уже давно
Я не поранив душу словом
Хіба любов гріхом звемо

Якби зустрілися ми знову...
«Ти не здавалася мені
Такою гарно-молодою,
І прехорошою такою
Так, як тепер на чужині,
Та ще й в неволі...»

***

Солодка воленько моя ти
Тоді як сад весною цвів
І дарував нам серця спів
Я вмів його не помічати
Хоч сам не знаю як поспіви

Ти не здавалася мені
Та що тепер це говорити
Хоч тяжко у неволі жити
Я згадую ті дні ясні
Які колись не вмів цінити

Такою гарно-молодою
Лише тепер побачив я
Тебе о доленько моя
І не засмучую журбою
Ті спогади моя зоря

І прехорошою такою
Лебідко ти моя єдина
Хоч знов неволю п'ю і гину
Живу в думках лише тобою
І підставляю долі спину

Ніколи не кохав так щиро
Чому судилося мені
Відчути це на чужині
Усе життя мело дощило
І дні котилися сумні

Про що це я мій Боже кріпкий
Ти не здавалася мені
Солдатчини жажні вогні
Любов мою не можуть стерти
Вік житиме в моїй судьбі

Ти не здавалася мені

*З Ганною Т. Шевченко більше не зустрівся.
Вона померла в 35 річному віці,
саме тоді, коли він отримав звільнення
від 10 річної солдатчини*

***

Скажи мені щось на прощання
От бачиш знову я прийшов
Була моя дорога дальня
І стер я сотні підошов

Не скажеш Боже милостивий
Чом взяв таку ще молоду
Що мала погляд серцю милий
І душу чесну і просту

Так мріялось тебе побачить
Цілунокм стишити чуття
Без тебе я пів неба втратив
Чому таке страшне життя

Мені так мало нині треба

**Невідомий автор
Портрет Катерини
Пиунової**

Лиш очі сливові твої
І щоб твій міст болів ту греблю
Що стримувала ручаї

За що не знаю так печально
Жбурляє доля в очі сніг
Була моя дорога дальня
Але її я переміг

Та не судилося нам знову
І ти пішла в останню путь
Я так страждаю без любові
Таким безпутним мене звуть

Явись мені зрони хоч слово
Приснився зрештою у сні
Моя кохана світла зоре
Без тебе виють мої дні

Скажи мені щось на прощання

ВАРВАРА РЕПНІНА

*Варвара Рєпніна, княжна,
першою назвала його генієм.
Нехтуючи людські забобони сміливо
простягнула руку через соціальну
безодню між нею і поетом.*

***

В душі усе перевернулось
Немовби впали небеса
І ваша неземна краса
За що така висока милість
І хто скажіть її послав

Княжна ви поглядом солодким
О Боже що за день постав
Я вам не руку цілував
Пробігла іскра в моїй плоті
І я таким покірним став

І думка вголос шаленіла
Хоч ви витали в небесах
Де грім рясні дощі кресав
Пішла душа у бій із тілом
Я безкровлений постав

Моя чарівна і привітна
Розкішна доленько моя
Не смію думати так я
Хоч відчинив душі воріття
І шапку на порозі зняв

Так довго шелест сукні стигнув
І бігли слуги поміж нас
І я словами тишу тряс
Той день так щедро долю вигнув
Княжна не йдіть благаю вас

***

У парку довгі й теплі тіні
І поміж них рясне гілля
Де розсипав розмову я
А ви так безневинно тліли
Але про що це вголос я

Я весь був ваш від слів до нитки
Але признатися не міг
Високим був отой поріг
І ваших дум розкішні злитки
Не оцінити я не міг

Страшна безодня поміж нами
Я на краю її стою

**[Т. Шевченко].
Портрет Варвари
Рєпніної
[1830]**

І так розгублено люблю
Хоч світить білими нитками
Той колір щастя що таю

Між вами і сумним поетом
Хай навіть світлим і простим
Живе безодні білий дим
Бо тим жорстоким білим світом
Керують знатні та Боги

Ви так сміливо і безпечно
Не дивлячись на суд мирський
Що був підступний і брудний
Любов посяяли на вічно
О світку милий не суди

Княгине...

*Тарас Шевченко подарував княжній
свій автопортрет і присвятив
написану російською мовою,
поему «Тризна»*

***

Невже це вашу душу крає
Знайшли чим голову сушить
Нехай вас ревність не болить
Милішої за вас немає
Лише до вас душа спішить

Портрет дарую вам на згадку
Щоденно Богові молюсь
Я так невміло цього вчусь
А що душа у вас загадка
Розгадувати не боюсь

Високе світло ваше пити
І Тризна виросла в мені
Хоч це уже вчорашні дні
Я так в коханні хочу жити
Забувши біди всі сумні

Проте між нами дике поле
Де вітер жне доспілий мак
І не подасть найменший знак
Чекаю вісточки о доле
Із Києва й мов віск розм'як

Княжна о доленько висока
Я вам завдячую життям
І перед вами мов дитя
А щодо генія нівроку
Ту похвалу я не прийняв

Княжна...

*«Ваш добрий ангел осенил
Мене безсмертними крилами
И тихоструйными речами
Мечты о рае пробудил...»
Тризна Т.Шевченко*

***

Я маю крила безперечно
І ваша в цьому участь
А добрий ангел ваш сердечний
Так тонко серце мучить

Потічок ваших слів дзюркоче
Розміряно і чисто
Зануритися в нього хоч
Щоб краплі пити чисті

А добрий ангел ніжно світить
І серце осяває

**Т. Шевченко.
Портрет Ликери
Полусмакової
Тонований папір,
італійський олівець
(34x23,3).
[Пб.]. [Літо 1860.]**

Глибокий розум ваш помітив
Мою журбу безкраю

Мене кріпацтво довго било
І гнуло край дороги
І назирці мов тінь ходила
Печать насилля того

А речі ваші шиті шовком
Проникливі і чисті
Стискають серце і шепочуть
До раю кличуть мислі

Якого раю і для кого
Княжна прокиньтесь люба
Камінням всипана дорога
І править світом злоба

Я хочу рай ваш полюбити
Радіти в ньому з вами
Але як можуть поміститись
Там вільні з кріпаками

*«Благородний розум,
смак, ніжні
і піднесені почуття»
Т.Шевченко*

**Т. Шевченко.
Жінка в ліжку
Папір, акварель
(23,1x19,1). [Пб.].
[1839–1840].
За однією з версій,
на полотні
зображено
Амалію Клоберг.**

***

Не оцінити я не міг
Високий стиль і речі славні
Хоч визнав це лише недавно
Веселу вдачу легкий сміх
Глибоку віру православну

Ваш благородний розум зміг
Мене піднести і розкрити
Як міг без вас раніше жити
Я не роздумуючи біг
Сміливий голос долі пити

Глибокі й ніжні почуття
Добірний смак чуття природні
Мені були за нагороду
І сам не знаю до пуття
Чом не втопився в цій безодні

Піднесені думки й любов
Уміли небо затрусити
І досхоchu ту пісню пити
Та лиш собі зізнаюсь знов
Якби я міг вас полюбити

Княжна повірте я лиш раб
І часом сам себе боюся
Хоч терпеливості ще вчуся
А що від теплих слів ослаб
Бо раптом зайвим тут почувся

Моя чарівна не судить
Живе в мені пташа невинне
Йому в обіймах ваших зимно
І дружбу за любов прийміть
Лише вона між нас взаємна

*«Читаючи свої твори,
робився чарівливим,
музичний його голос переливає
у серця слухачів глибокі почуття»
Варвара Репніна*

***

Який ви світлий чарівливий

Довірливий і чесний
Ваш спів уміє вести
Музичний голос з переливом
Мені так любо лестить

Ви вмієте передавати
Думки подяки гідні
Аж кров від болю стигне
Слова природні підбирати
Що світять принагідно

Ми слухаючи завмирили
Душі тужливі ноти
Не викликали спротив
А слово ширшало витало
Густішало у плоті

У серце падали глибокі
І сонячні краплини
Які у даль манили
Бо чарівливим і високим
Дух генія відкрили

*У Яготині Т.Шевченко прожив пів року.
Варвара подарувала йому
власноруч сплетений шарфик*

***

Ах та музика що за ноти
Дивних вигинів небеса
Раз і два він також не проти
Білий шлейф на руці звисав

І вела і кружляла в танці
Він покірно ту пісню грав
Цокотіли високі капці
Бал елітних людей зібрав

Що за очі мов дві вуглини
Хоч вуаль заступала вид
Він був повний життя і сили
Жив далеко від нього стид

І про шарфик нікому й слова
О Боги то сплела сама
А тут пасія знову нова
Ах як крутиться голова

А в панянок набиті скрині
І безтямний в любов політ
Він пів року вже в Яготині
Ах який тут вродливий світ

Його спів піднімався високо
Слово гостре безпечний лет
А Варвара стояла збоку
Не побачив її поет

*«О добрий ангел! Молюся і плачу
перед тобою, ти утвердив в мені віру
в існування святих на землі!»
З листа Репніні*

***

О добрий ангел мій жаданий
Моя любове чиста
Молюсь і плачу перед вами
Я кращим в цьому світі стану
У серці віру тисну

Моя розрадо і надії
Ви віру утвердили
А благородство ваше зріє
Коли ви поруч є надія

І не втрачає сили

Я вірю що святі між нами
Живуть і творять диво
Я хочу пити разом з вами
Ту справедливість що роками
Ви сієте учтиво

Мені без віри вже не жити
Для вас висока зоре
Я ніжні помисли молитви
У святість хочу перелити
І вірності покору

Моя любове ангел добрий
Молюся і страждаю
До світла де ваш чистий облік
Святому образу подібний
Побожно припадаю

Молюсь і плачу перед вами

*Дякуючи протекції Репніної
міністр освіти в 1847 році
призначив Т.Г.Шевченка професором
малювання в Київському університеті*

***

По сходах вгору піднімався
Пальто циліндр краватка
В очах сумних загадка
Аж сам собі великим здавався
Підтвердить це печатка

Протекція княжни не жарти
Міністр пенсне нап'ялив
І голос довго жалив
В цей раз прислухатися варто
Бубнявів погляд в'ялий

А попереду бігла слава
Чарівний Київ виші
Були слова тут лишні
І друзів лица не лукаві
І вечоринки пишні

Збулося вимріяне щастя
Професор ваша милість
Нарешті справедливість
Усе позаду біль напасті
Життя цвіло й світилось

Хотілося йому негайно
Пригнути серця віти
Він вмів життю радіти
Княжна чекала на кохання
А він втомився гріти

*«Коли б бачила з його боку любов,
то, може, відповіла б йому пристрасно...»
Варвара Репніна*

***

Не побачила з його боку
Ту любов що у ній жила
І тонкою як дзвін була
Хоч робила ризикові кроки
Запах щастя сама пила

Ніжну пристрасність заховала
В хтивій посмішці на лиці
Й маскувала ті промінці
Бо холодна і горда слава
Більше важила в дні оці

**Т. Шевченко. Пор-
трет Агати Ускової
Папір, сепія
(26,9x19,2). [Ново-
петровське
укріплення]. [Літо
1853–1854].**

Все у неї було від Бога
Світлий розум і благодать
Всеосяжна добра печать
Нижнє серце порядність строга
У суспільстві хитких понять

Дарувала високе світло
А палац де жила княжна
Був відкритий усім щодня
Жив як дома у цьому світі
Та висока була стіна

І до пристрасті не взивала
Була горда її любов
Хоч тремтіла самотня кров
А в листах що із серця ткала
Рубцювався надії шов

Ах якби хоч пів слова погляд
Та не бачила блиск в очах
Її погляд з любові чаш
Хоч і прагнула мати поруч
Той величний букет свічад

Коли б бачила з його боку...

*Варвару Репніну Т.Шевченко
сприймає скоріше як опікунку,
ніж кохану.*

Листи стурбовані писала
Взивала до порядку
Йому порадицею стала
З вином ставала в схватку

До друзів просто ревнувала
Була мов опікунка
Легенько крила піднімала
Вставляла свою думку

Ослухатися вистачало
Відваги й трошки хисту
Була легким йому причалом
Він кораблем не близьким

У долю вірила мовчазно
Повчальні книги слала
Газетні вирізки кричали
Та свою думку мала

Його тримав трикутник долі
І вибір був із важчих
Княжна високий світ якої
Нічого вже не значив

*«Він був обдарований більше,
ніж талантом, --
йому даний був геній».
Варвара Репніна*

***

Був обдарований він більше
Ніж таланом від Бога
Усе природно в ньому збігшиє
Порядність мало строгу

Він не талант а талантише
Найвищий проби геній
Ніяка сила вже не знищить
Той поступ нескінчений

Бунтарська кров з глибинних прерій
І дум народних месник
Йому був даний небом геній

Пророк місяя честі

Був обдарований він більше
Ніж таланом від Бога

*«Вибранець її серця»
В.Репніна*

***

Він мого серця вибранець
Засіяв словом душу
Хоч маю пильну визивність
Та визнати це мушу

Коробилась від погляду
А часом червоніла
Готова навіть голосно
Сказати що маліла

Наповнений був радістю
А посмішка дитини
Далеко жив від заздрості
Хоч із ножем у спину

Він мого серця вибранець
Собі це дозволяла
Хай строга доля визначить
Чому його кохала

Сама собі не вибачу
Що втримати не вміла
Поета слово вибрала
А душу не посміла

*Репніна передала до Полтави
через свого племінника 180 крб
із своїх заощаджень
«на пам'ятник або могилу Шевченка»*

***

Він був поет художник геній
Зріс велетнем у слові
Хоч ці думки не нові
Життя суцільних перипетій
Проніс не без любові

Він поборов усі страждання
А дух високий честі
Із гордістю вмів нести
Пророк був геній не лукавлю
І місяя прийдешній

Моя любов моя повага
Із віддалі не менша
Можливо і не перша
Я мала внутрішню відвагу
Ту казку не завершить

А що в любов не вміла грати
То серцю не прикажеш
Хоч вузлика зав'яжеш
Мені лишилося чекати
Не здавши повноважень

Я світло це святе нестиму
Без пафосу і страсті
Усі ми в Божій власті
Прийміть на пам'ятник могилу
Із заощаджень власних

Через племінника

ДУШПАСТИР

По-правді, як на мене, ще не одне десятиріччя релігійне життя в Україні буде носити здебільшого поста-новочний, в чомусь театральний характер. Адже складно назвати чимало наших земляків віруючими коли вони згадують про Бога лише під час великих церковних свят і немов аборигени Полінезії намагаються задобрити вищі сили, аніж жити за заповідями господніми.

Це не значить що в країні не має по-справжньому віруючих, побожних людей чи правдивого кліру та ієрархів в Церкві. Однак, на загал суспільство не в стані й досі оговтатися від десятиліть войовничого атеїзму, від забуття релігійних традицій та власне побожності як такої. Очевидно, що ситуація тут не кризь однакова. Можна сказати, що правдива релігійність як і патріотичні устремління немов з гори спадають зі сходу на захід. Щоправда, біда яка прийшла нині в Україну, як це не дивно, виявила і обнадійливі та в чомусь парадоксальні прояви. Так, на сьогодні найбільше загиблих від рук російських нелюдів бійців ЗСУ з Дніпропетровщини, донедавна здавалось би не такого вже і проукраїнського регіону, а ось призовників які ухилиються від мобілізації до українського війська начеб то найбільше на Тернопільщині. Хоч з іншого боку навіть такі факти, якщо вони й правдиві, далеко не однозначні та потребують всебічного аналізу й пояснення. На щастя, очевидно й зрозуміло одне – Україна в серцях наших людей не закінчується на захід від Збруча і навіть Дніпра. Було б інакше то мародери кремлівського карлика творили б біду і на околицях Чопа.

Хоч фактом залишається й те що духовні запити українців все таки мають доволі виразну географічну окресленість. А тому абсолютно не випадково що кривавий гнійник на тілі України виник саме на Сході. Хоч, зрозуміло, масова безбожність населення на цих територіях далеко не одинока причина війни.

І на загал «советчина» на яку так не вилікувано хворіє значна частка нашого соціуму, а Донбас взагалі виявився її летальною жертвою, успішно проникла та побутує в церковному житті. За часів Советського Союзу адептів «вічного вчення» було прийнято ділити на членів партії та комуністів. Перші вступали до лав КПСС і на кожному році цитували марксистсько-ленінські цитати лише з однією метою: бути ближче до убогого розподільного корита «країни розвинутого соціалізму». Комуністи, котрі, очевидно, перебували у відчутній меншості справді прагнули втілити у життя утопічні постулати лисого та бородатого. Вочевидь, аби других в країні з неоквоверною назвою СРСР було більше, то, можливо, б ми й до сьогодні крокували в «світле майбутнє». Адже є приклади ще більш жахливо-го здичавіння суспільства. В Північній Кореї вже близько

сім десятиліть двадцять п'ять мільйонів послідовників Кім Мер Сена голодують та нищать інакодумців. Виявляється божевільня може бути довготривалим та доволі масовим.

Я не даремно згадав про комуністів та членів партії. Бо марксистсько – ленінське вчення попри здавалось би непримиренну позицію щодо Церкви і християнства зокрема успішно займалося примітивним плагіатом. Не треба бути ані комуністом, ані зятим віруючим, а просто почитати кодекс будівника комунізму та біблійні заповіді й спільного можна знайти дуже багато. Як і те зрозуміло: хто в кого вкрав, так би мовити, ідейні засади...

Так серед сучасного українського священства виглядає доволі багато «членів партії Ісуса». Особливо, цим відрізняється кирилівський загін парторгів у рясах, котрі чомусь називають себе Українська Православна Церква. Мордаті пристосуванці УПЦ Московського Патріархату змінивши комсомольські значки та партійні білети на хрести та рясу успішно деребаняють свою паству не гірше від обкомівських комуністичних вельмож. І спробуй щось заперечити таким святим отцям – біблійні цитати ще більш грізні та переконливі, аніж витяги з робіт Леніна та Маркса.

Було б наївно вважати що «членів партії» не має і серед УПЦ КП та УГКЦ. Негатив має властивість проникати у будь-яку шпарину. Та що тишить душу кожного справжнього українця, що наші національні Церкві таки набагато менше потерпають від пристосуванців у рясах. Бо дуже вже не проста доля у наших церков-сестер, дуже вже багато випробувань випало на тих, хто хоче аби українці молилися рідною мовою, мали Київ за свою світську й духовну столицю.

Чому такий задовгий вступ дозволив у дописі, котрий власне хочу присвятити одному з священників Української Православної Церкви Київського Патріархату? А через те аби нагадати кожному з нас що справжній священник це правдиве покликання, це справа життя яку слід робити добре або ніяк. Фактично кожне людське діло потребує відповідальності та доброї руки. Однак, якщо погано покласти цеглину чи невміло спекти хлібину – втрапи будуть лише матеріальні. Святий отець-пристосуванець спалює найцінніше що є на цьому світі – людську душу.

Протоієрея Дмитра Поворотного священника храму Пресвятої Богородиці у Дніпропетровську я знаю вже декілька років. Познайомилися ми ще тоді коли він дякував. Зустрічі наші були випадкові і як то кажуть ні до чого не зобов'язували. І ось на телевізійну програму, котру я готую щотижня на дніпропетровському ТБ, за рішенням обласної спархії УАЦ КП, аби розповісти про цьогорічне Різдво завітав отець Дмитро.

За багато років на телебаченні легко відчутти наскільки думка людини та його слово органічні в світосприйнятті особистості. Було приємно почути зважене, мудре, а головне щире й справді душпастирське слово отця Дмитра.

Та найбільше викликало повагу розповідь про його волонтерську діяльність. Як не страшно, але майже як за рік війни ми вже звикли і до новин про загибель людей, і про розстріляні міста та села Донбасу. Однак, нормальна людина до такого призвичаїтися не може. Бо не можна спокійно сприймати коли гинуть люди, коли руйнуються хати і долі, коли людина щоденно має випробування нелюдського виміру. А тому повагу і безкінечну вдячність викликають у нас ті, хто прагне захистити скривджених, допомогти їм, полеглим їхню біль. І це подвійно значуще якщо за таку справу береться священник. Я тоді не сказав йому про це. А вже за декілька тижнів бачився з отцем Дмитром побіля дніпрові ополонки на Водохрещі. Така приємність та водночас пересічна побутовість...

Продовження на 31 стор.

9.02.2015

м. Київ. Любов Гонтарук

Наталія Гузеєва. 23 образи Петрика П'яточкина. – Вінниця: Видавництво «Теза», 2011. – 154 с.

Коли я почала читати цю книгу, то думала, що зустрівся з черговим продовженням популярного твору, і нічого цікаво від подібних продовжень чекати не варто. А «23 образи» у назві натякали, що твір буде дуже моралістичним. Вже з перших сторінок я зрозуміла, наскільки сильно помилилася в очікуванні.

Головний герой, непосидючий Петрик П'яточкин, не просто виріс – значно виросла й аудиторія книги, а сам твір став набагато серйознішим, психологічним і дуже глибоким. Надзвичайно гарно, що при тому всьому у цій історії багато пригод і здорового гумору.

Петрик зламав руку і через те дуже сильно засумував, бо не лише сама рука болить, до школи не ходиш, а ще й нічого толком не можеш робити.

«І, повернувшись додому, він був уже ображений на весь світ. На людей, які розкидають на дорозі кавунові шкоринки. На Лікаря, який не зміг миттєво склеїти поламану руку. На Маму, яка ще й дякувала за це Лікареві. Ображався й на дітей, які не зламали ні руку, ні ногу, і далі ходять до школи, опісля ж бігають і стрибають, а зовсім не відпочивають, як нарадив Лікар. Дувся він і на природу, що цвірінчала й дзвеніла буйною зеленню кущів і дерев. І на погоду дувся, по-літньому спекотну – з яскравим сонцем на синьоокому, без єдиної хмаринки, небі» (С.7).

Мені подумалося, як часто ми самі ображаємося на всіх і вся тільки тому, що нам погано, думаючи, наче від образи полегшає, та легкість та оманлива і підступна.

Так і хлопчик викохував свою образу, а точніше об-

Перемогти зло треба насамперед у власному серці

рази на всіх однокласників. Треба ж перекласти хворобу з хворої голови на здорову – як би сказали наші батьки. Отже, Петрик і почав винуватити у нещастях своїх друзів, які написали йому листа із побажаннями швидкого одужання і повернення до школи.

А якщо добре шукати образу, вона обов'язково знаходиться, навіть якщо це образа на порожньому місці. Тому, коли Петрик витирає імена своїх однокласників у тому щирому посланні, то по-справжньому відчував образу на всіх своїх друзів. Тільки Катруся, дівчинка, яка багато років подобалася хлопчику, залишилася без своєї (двадцять четвертої) образи. І також нерідко нам хочеться, щоб тих, хто нам нашкодив (чи ми повірили, що так сталося), взагалі не було на світі...

Тільки, як це буває у казках, а ще у міфах, за підсвідомим законом яких ми досі живемо, кожна дія, підкріплена волею та сильними емоціями, має серйозні наслідки. І всі однокласники, чий імена стер Петрик, зникають насправді та потрапляють до країни Гумового Барона, який не забарився з'явитися у кімнаті Петрика і повідомити його, що «допомагає» скривдженим мститися. «Адже ім'я, виявляється, – це людина, а будь-яка думка – вчинок...» (С.73) – міфологічний прадавній закон.

Звісно, спочатку Петрик не вірить словам Барона, утвореного з гумових крихт-пилинок, які з'являються від тертя резинки, і прямує до школи. Й ось, побачивши у класі тільки одну ученицю і молоду вчительку Бо-Бо, як її називають діти, він усвідомлює, що наокив. Але повернути все назад самим бажанням уже неможливо.

Не віддасть так просто Гумовий Барон свою здобич, і він є напрочуд небезпечною істотою, від якої треба триматися подалі. Але якось же своїх друзів рятувати потрібно, і тому Петрик, Катруся і вчителька з власної волі прямують до казкових володінь Гумового Барона, а для того потрібно стерти власні імена... Цілий клас разом із учителькою опиняються у владі злої істоти, від якої не варто чекати пощади.

Гумовий Барон сірий, але полюбляє яскраві, кричущі кольори, ніби так приховує свою справжню суть. На його сірому одязі багато яскравих елементів, а його світ – суцільне буйство фарб, завмерла природа, нежива, штучна, якась... гумова. У такому світі дуже важко не втратити себе, особливо якщо у тій країні багато спокус і втілених мрій-дрібниць, як то найкращі у світі резинки для волосся, взуття чи капелюшки. Так можна навіть забути, нащо прийшов.

Лише небо там справжнє, на якому відпочиває погляд, і яке єдине є вільним у тому світі. Воно єдине є противою барвистому фальшивому світові Баронії. Сумне небо, що не може допомогти бранцям чужих образ і нерозумних вчинків, як не намагається. Бо Петрик – не перший, не другий і не третій, хто потрапляє у пастку гумового Барона, і, на жаль, явно не останній...

«На бляклих небесних письменях відпочивали очі, стомлені строкатістю зали...» (С.49) – як багато сказано у цих словах, і текст твору увесь такий глибокий та метафоричний.

Своїх однокласників друзі зустрічають у палаці Барона. Діти похнюплені, розгублені і зовні схожі на бліді акварелі. Вони вже зрозуміли, що у палаці все гумове, але

поки не знають, наскільки небезпечно у ньому знаходитися, а ще їм голодно. Навіть їхній настрій «знебарвився»:

«– Олівці, фломастери, ручки – гумові, не малюють і не пишуть, – в'яло навперобій скаржилися діти Вчительці. – Тут красиво, але нудно, тут нічого робити. Тут нічого немає – ні їжі, ні води, ні телевізора, ні магнітофона, ні книжок, ні паперу, ні іграшок. Додому хочеться, їсти, пити, спати...» (С.46).

А ще у цьому світі гумова їжа, яка тільки має вигляд справжньої. Та як боротися зі спокусою втамувати голод хай і такою несправжньою їжею? І скільки людина зможе боротися з голодом?..

Мешканці палацу – Довгі-Сріблесті і Круглі-Золотаві зині, і спочатку їх сприймаєш з гумором, бо ці істоти постійно змінюються, ніби створені з гуми. Не одразу читач дізнається, що на зинь перетворюються бранці Барона, і така доля всіх, хто потрапляє до нього в полон. Таких «зинь» у Барона вже ціла колекція.

Але подібне перетворення – ще не кінець страждань. Ось що розповідає Петрику хоробра Зуля, яка знаходить у собі сміливість перетворитися на повітряну кульку, що є найбільшим страхом для зинь, бо кулька може бути проткнута і тоді загине:

«Із гумових зинь, які не вгодили Баронові, мов з пластиліну, можна випіти все, що завгодно – вази, квіти, олівці. Або ляльки чи різних диваків, які, мов скульптури, прикрасять потім кімнати... У строкатій Баронії не буває, як у вас, свіжого повітря. І в строкатій Баронії немає вашої їжі...» (С.72-73).

Та навіть за таких умов у зинях ще живуть душі хлопчиків і дівчаток, які прагнуть волі і повернення додому.

Можна багато говорити про цю книгу, яка лише на перший погляд здається казкою. Надто реалістичні тут світоглядні закони, які діють у нашому світі.

«Напевно, коли ми думаємо, згадуємо й мріємо, наші очі сяють інакше?!» (С.75) – каже Зуля.

І як не замислитися, що і в нашому світі по виразу і світлу очей можна багато зрозуміти про людину. Це насправді аж ніяк не казкове припущення.

У Баронії легко втратити свободу і самого себе, але хіба важко втратити себе і скоритися чужій злій волі тут, у реальності? Й іноді під час читання навіть дорослим може стати по-справжньому лячно. Та не від того, що відбувається з героями, а від їхніх думок і слів.

А дитину ця книга може навчити багато чому: не схилити голови перед ворогом і долати страх, допоможе усвідомити як це, коли від тебе залежить не тільки твоя доля, але й життя інших, небайдужих тобі людей, і як не просто обирати між собою і порятунком інших.

Окремо хочу відмітити образ Вчительки, яка неймовірно гарна у цій книзі, – це справді Вчителька з великої літери, молода, розумна, смілива, жива. Така не покине у біді і може ризикнути собою заради інших. У деяких сценах Вчителька просто надзвичайна.

І ще я дуже раділа, коли наприкінці неодноразово було підкреслено, що все відбулося насправді, і діти разом із Бо-Бо побували у Баронії. А ще хочеться подякувати авторці за те, що спогади про страшні випробування поступово зникають з пам'яті героїв, – про деякі сторінки зі свого життя краще не пам'ятати...

Висновок: Щиро кажучи, не очікувала такої драматургії і пристрастей, і навіть мені, дорослій людині, важко було відкладати цю книжку заради інших справ. Особисто мені дуже сподобалася ця книга і я б хотіла мати її у власній бібліотеці, щоб, можливо, колись перечитати знову.

Наталія Дев'ятко

Початок на 29 стор.

А потім буде цей страшний у своїй правдивості сюжет на «ютубі». Він обійшов усю Україну, його показали провідні телеканали країни. Священник лише вдвох з водієм поїхав у саме лігво московських фашистів, аби забрати тіло чотирьох загиблих бійців української армії. Чого вартувала їм ця подорож? Хіба лише моральних страждань. Чи знають ті хто вбиває українців лише за те що вони хочуть бути господарями на своїй землі честь, совість, співчуття?! Безліч доказів про те що ні вже здається переконали увесь цивілізований світ....

Спершу я побачив це трагічне свідчення по телевізору. І хоч крупних планів у тому відео не було обличчя священника здалося знайомим. А вже перегляд в мережі Інтернет розвіяв сумнів: та це ж отець Дмитро!!

Про цю історію тепер знає чимало з тих кому болить Україна. 23 січня цього року село Красний Партизан, що на Донеччині. Було захоплене представниками бандитських проросійських формувань. Четверо українських вояків 20-го батальйону, які несли службу на блокпосту, прийняли свій останній бій. Командир блок-посту, командир взводу 20 батальйону лейтенант Колісник Андрій Володимирович відмовився здаватися у полон окупантам і не став піднімати руки перед ворогом. Троє інших бійців загинули від куль снайпера.

Ось імена загиблих героїв:

Колісник Андрій Володимирович,
с. Чумаки, Криворізький район
Сарухонян Альберт Георгійович, м. Кривий Ріг
Слесаренко Сергій Станіславович,
м. Дніпродзержинськ

Свех Роман Миколайович,
с. Покровка, Криворізький район

Отець Дмитро засобами простого телефонічного зв'язку зміг домовитися з провідниками сепаратистів аби забрати тіла загиблих воїнів. У тому інтернет – сюжеті російський журналіст зухвало запитав нашого священника:

- Кто тебя сюда послал?

- Бог послал, - мужньо і мудро відповідає отець Дмитро.

Ці страшні місяці немов збільшуване скло дають розглядіти на лініях наших душ і червоточину, і красу доброти та шляхетності. А ще перевіряють кожного з нас на здатність здійснити вчинок. Найбільший з них це зараз бути на передовій із зброєю в руках, без патетики і гучних заяв, а просто як солдат України. Серце завмирає від вдячності та хвилювання, коли бачиш таких людей на вулицях, дякувати Богу, багатьох мирних міст та сіл нашої Вітчизни.

А ще вчинок, відмовивши собі у чомусь, купити щось для перемоги, для наших бійців. Або попри складності сьогодення присвятити своє щоденне життя волонтерській безкінечній роботі. І як щемно і рятівне для держави що у нас є такі люди! Бо слова сьогодні це просто слова. Якщо за ними не має діє, то найгучніше гасло буде просто електромагнітною хвилею певної частоти як кажуть фізики, а більшість з нас називають це звуком.

Отець Дмитро виявився здатним на вчинок. І не лише тому що ризикуючи собою привіз додому тіла чотирьох наших загиблих героїв. Капелан 20-го батальйону 93-ї бригади ЗСУ протоіерей Дмитро Поворотній майже щодень через не могу старається полегшити духовне і фізичне життя тих, хто став на шляху ворога. Він духовна опора і стрижень нашої боротьби.

А тому попри сумне атеїстичне минуле нашого народу в Україні таки є не попи, а священники, правдиві душпастирі свого народу. Низький Вам уклін за це, отче Дмитро!

Фідель Сухоніс

Слава Україні!

Прошу тебе, не важчай, бідне небо,
Гуркотом тривожних літаків.
Не наповняйся смородом. Не треба
Криваво-чорних, розпачних слідів!
Пульсує тиша, як перед інфарктом,
І серце у тривозі груди рве.
В дитятка завтра вже не стане татка...
Душа, як тур поранений, реве.
А велетень війни залізний гупа
По пшеницях і сонячних гаях.
Ані плачу, ані вмовлянь не чує –
У нього кров в провалених очах.
І пада юність, сильна і прекрасна,
В останню мить з усмішкою любить.
І важчає сльозами неба чаша.
Дощі і зливи, досить голосить!
Знак оклику вогненний – спалах смерті
У знак питання матінки-землі.
Хоч обіймай соколиків померлих,
А хоч кричи – у світі, як в труні.
Волосся на собі рве мати сива...
«Ох, синку, чи ж була я молода?»
Яке то щастя – як тебе носила!
Убили! Стала прірвою біда.»
Не важчай, небо! Люди, схаменіться!
То ж молодь гине, завтрашнє, любов!
Солдатику чужий, постій, не цілься
У братика свого! Невинна кров
Так неслухняно ллється, просякає
У чорнозем, живий червонозем.
У війнах благородства не буває.
У них останній промінець помер.
І темрява повзе криваво, важко
Попід свинцевим небом, наче ртуть.
О людоньки, одумайтесь, будь ласка!
Дітей на розстріл нелюди ведуть!
Як без синочків їстоньки і пити?
Для чого дихать?! Україно, мов!
Ох, крадіям хотілося пожити:
І плюндрували, й проливали кров.
В синах свята повстала Україна
За правду, за любов і за красу.
Не розростайтесь розпачем, руїни!
Яку вже сотню Ангели несуть?!
Прошу тебе, не важчай, рідне небо!
Солдатів душами не важчай! Пожалій!
«Життя оденьке, берегти ж як треба...!» -
Казала ніжно мамочка мені.
Кому ж замало неба і землі?!
Під кулями, із сонцем на крилі,
Курличуть, кличуть в пісню журавлі...

Олеся Омельченко, член НСПУ
Червень 2014 р.

Перемога буде за Україною

Виступає **Анатолій Сухоніс**
Слово має **Анатолій Отлетов**

Творчі зустрічі з відомими поетами і прозаїками, композиторами і художниками, музикантами і співаками, і взагалі з цікавими особистостями – завжди несподіване свято для ветеранів територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Бабушкінської районної у місті Дніпропетровську ради.

За перші півтора місяця 2015 року культуролог терцентру Олена Швець-Васіна провела дві творчі зустрічі – з поетом, прозаїком, байкарем Анатолієм Петровичем Отлетовим та з поетом, прозаїком, журналістом і ракетником Анатолієм Арсентійовичем Сухонісом.

Цікаво, що Анатолій Отлетов, народжений 70 років тому в російській глибинці посередині між Москвою та Ленінградом (і вихований там), нині, в часи неоголошеної війни з імперською Росією, по суті – справжній українець. В усіх творах, які він прочитав перед шановною аудиторією, автор ні на хвилину не сумнівався, що Перемога буде за Україною! Треба бути сміливою людиною,

щоби читати зі сцени памфлети і байки про владу імущих – колишніх і теперішніх, які довели народ до озлидніння. НАРОД – головний герой історії в будь-якій країні. Зараз наш український народ показав усьому світові, що таке справжній патріотизм. І коли тисячі українських воїнів гинуть за нашу вільну і єдину землю на фронтах АТО, не можна бути стороннім спостерігачем або (не дай Бог!) внутрішнім або зовнішнім ворогом України. Тому завжди радіє серце багатьох ветеранів терцентру, коли вони зустрічаються зі «своєю людиною», патріотом України будь-якої національності. Опісля віршів, оповідань, байок, пародій, які Анатолій Отлетов розповідає завжди напам'ять, друг терцентру заспівав улюблені пісні, в т.ч. і українську народну пісню «Повій, вітре, на Україну» на слова Степана Руданського.

Якщо Анатолій Отлетов – частий гість Бабушкінського територіального центру, то Анатолій Сухоніс виступив перед ветеранами вперше. Шановний гість зра-

зу ж прихилив до себе присутніх. Перш за все – своєю енергійною розповіддю про роки роботи на Південному машинобудівному заводі – провідному українському підприємстві із виробництва ракетно-космічної техніки та технологій оборонного, наукового та народного господарського призначення в місті Дніпропетровськ. Південмаш виробляє найекологічніші ракетноносії у світі. За їх допомогою у космос відправляють комерційні вантажі у рамках міжнародного проекту «Морський старт». Окрім ракет завод випускає тролейбуси, автобуси, трамваї, трактори тощо. Анатолій Арсентійович захоплено розповідав про відомих ракетних конструкторів, з якими йому приходилося співпрацювати на цілковито секретному об'єкті, читав власні вірші, присвячені працівникам КБ «Південне». А.Сухоніс – автор прозової книги спогадів про роботу на ракетному заводі «Грудневі сходи».

Патріотичні вірші стояли у читця на видному місці. Він теж свої твори знав напам'ять (у свої 80 років!), читав голосно, натхненно і цим теж полонив ветеранів. Багато років Анатолій Арсентійович працював на ниві журналістики і до сих пір займається суспільною діяльністю (наприклад, підготував матеріали, які дають, за його думкою, підставу для перейменування міста Дніпропетровськ у Миродар). І чим далі, тим творча зустріч з гостем терцентру ставала все цікавішою. Справа в тому, що Анатолій Сухоніс – автор текстів багатьох пісень, створених у співавторстві з такими знаними композиторами Придніпров'я, як Володимир Ярцев. Коли з магнітофону залунали перші акорди пісень В.Ярцева на вірші А.Сухоніса у виконанні автора музики, то чоловіки і жінки з числа присутніх, згадавши молодість, закружляли в ритмах вальсу і танго. А шановний яскравий гість визнав за честь танцювати з заст. директора терцентру О.М.Дяченко.

Замість однієї години, протягом якої звичайно виступають гості терцентру, Анатолій Арсентійович Сухоніс виступав біля двох годин, а ветерани і не думали розходитися. Він ледве встигав відповідати на запитання, які сипалися на нього з усіх боків – і чому свого сина він назвав Фіделем, і коли його син, шеф-редактор міжнародного часопису «Бористен» Фідель Сухоніс, знову завітає до ветеранів терцентру, і як поживає його дружина Лариса Терентіївна, з якою співпрацювали свого часу деякі присутні та їх родичі, і чому зараз бастують працівники «Південмашу», і як сталося, що він, технар, став і письменником, і журналістом...

На завершення творчої зустрічі ансамбль «Рябинушка» заспівав українську народну пісню «Розпрягайте, хлопці, коні», а шановний гість оцінив гумор ветеранів, які замість «Маруся, раз, два, три» співали ім'я його дружини – «Лариса, раз, два, три», а замість слів «А за нею козаченько» проспівали «А за нею Анатолій»...

Прощаючись, А.А.Сухоніс підкреслив взаємне задоволення від зустрічі, порадив творчій насназі людей похилого віку, а ветерани проводжали його довгими щирими оплесками до наступних зустрічей.

Перемога буде за Україною, якщо палають творчим патріотичним натхненням наші ветерани і вельмишановні гості одного з найкращих територіальних центрів м. Дніпропетровська!

Наталія Деркач,
голова суспільної ради відділення
СПА територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Бабушкінської районної у місті Дніпропетровську ради

ДО 175-РІЧЧЯ В УРОДИН ТА 130-РІЧЧЯ СМЕРТІ АВТОРА СЛІВ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГІМНУ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО

«Людина завжди повинна знати, звідки пішла в життя», - сказав (Олександр Довженко), «Я в світі щиро працював, Я сяє те, що Бог послав мене». (Павло Чубинський)

Особливо в останньому році Україна переживає приголоншуючі буремні події гімн «Ще не вмерла Україна!» співаючи зогріває серця дорослих, молодь і дітей. Дословне ці слова стали для цілої нашої Батьківщини щоденною сучасною пожевою. Так, як хліб насущий потрібен до піддержання нашого тілесного життя, так усвідомлюючи слова і музика гімну, молитва й пісня є кончею до здорового прокормлення і зміцнення національної душі. Одже національні символи, а в тому національний гімн являються святая-святых. Ці символи допомагають і зміцнюють віру українського народу твердо і непохитно та з гордістю відстоювати свої права і прямиувати до своєї визначеною національної мети, захищаючи державний суверенітет держави. Слова і музика гімну відроджує і скриплює дух народу. З великою гідністю на устах відстоювала національні права «Небесна Сотня» в буремні дні на київському Майдані. Співають його наші воїни перед атакою проти агресії лютого ворога Росії, яка напала на нашу Батьківщину і вже поверх року заливає кров'ю українську землю. Вбиває невинних людей, а в тому дітей, руйнує господарчо-культурні цінності, запроваджуючи терор і поневіряння та заявляє дикую претензію на панування над нашою землею. В цій національній трагедії, гімн стає «безмежною потугою в нашій цивілізації», своєрідною захисною зброєю для мільйонів людей, піднімаючи їхні почуття і настроюючи їх на патріотичний захист своєї держави. Гімн нашого народу після молитви, його мелодія звучить смутно і гордо на похоронах і могилах загиблих Героїв, піднімаючи наш народний дух в моменті нашого болю і великого жалю. В наш час Гімн це лік, який оздоровлює і додає людям нез'ясованої сили свідомості і невимовного чару, що так сильно промовляє до нашого серця і душі і наповняє наші почуття світлом, гордістю і патріотизмом. Яке велике значення мають слова гімну, особливо тепер в нашому житті. Слова до національного гімну напущав – Павло Чубинський а музика створив о. Михайло Вербицький (народжений 4 березня 1815, с.Яворнику-

Руському на Перемищині, а помер 7 грудня 1870, селі Млинах, біля Радимна на Перемищині).

Пригадаймо, що Павло Платонович Чубинський народився 27 січня 1839 р. на хуторі (тепер (18390127) Чубинський) Київської області. З ранніх років свого життя хлопець цікавився фольклором, історією, а особливо географією. Мріяв про далекі подорожі, залюбки писав вірші. Після закінчення другої Київської гімназії продовжував студії на юридичному факультеті в Петербурзькому університеті. Там Чубинський познайомився з видатними географами: Миколою Пржевальським та Миколою Миклухо-Маклаєм, які мали вагомий вплив на глибше пізнання цього предмету. Крім того вивчав він журналістику, працював серед українського студентства та брав активну участь в праці у петербурзькій українській громаді. Дописував до журналу «Основа», де познайомився з Тарасом Шевченком, Миколою Костомаровим та ін. Після мітингу проти розпра-

ви над учасниками варшавської маніфестації Чубинського виключають з університету, і він деякий час жив на Чернігівщині, у селі Ропша. Однак в недовзі повертається до Петербурзького університету і в році смерті Шевченка він в 1861 р. захистив дисертацію «Нариси народних юридичних звичаїв і понять з цивільного права Малоросії». Його працю високо оцінила вчена Комісія і в результаті П. Чубинський отримав нагороду та науковий ступінь кандидата правознавства. Після він повертається в Україну, впродовж 1861–1862 років писав статті для «Основы» між іншим: «Значення моговича у договорі, господарські товариства, найм робітників», «Український спектакль у Чернігові», «Два слова про сільське училище», «Ярмарок у Борисполі» та ін. А також нав'язав співпрацю з «Черниговским листком», де публікував свої матеріали «Декілька слів про значення казок, прислів'їв та пісень для криміналіста», а одночасно дописував до «Київських губернських ведомостей», в яких побачила світ його «Програма для вивчення народних юридичних звичаїв у Малоросії» (1862). У цьому періоді П. Чубинський почав також активно займатися культурно-освітньою працею. Намагався він відкрити безкоштовну сільську школу в Борисполі, але на її відкриття не отримав дозволу від влади. Приєднався до течії т. зв. хлопоманів. У 1862 р. в Києві Чубинський разом з В. Антоновичем, П. Житецьким, Т. Рильським при піддержці Симиренків заснували декілька українофільських гуртків, які об'єдналися в Громаду. Нам відомо, що біля Симиренків скуплялися найкращі українські сили (Т. Шевченко, М. Драгоманів, В. Антонович, М. Лисенко, М. Старичий, та десятки інших, а в тому і П. Чубинський. Біля Симиренків зосереджувалося ядро українських культурно-освітніх діячів.

Симиренки, своїми матеріальними засобами підкріплювали розвиток українства. Деречі, П. Чубинський так захопився їхньою продукцією цукрівництва, що почав сам стидювати цю галузь. Він був надзвичайно працюючим в різних ділянках. Діяв він дуже сміливо особливо в галузі права. На його працях взорувалися чимало тодішніх діячів і науковців в російській імперії. Його матеріали з права і етнографії використовували у своїх

викладах: професор кримінального права Київського університету Олександр Федорович Кістяківський, фольклорист, історик, професор російської історії Київського університету Володимир Боніфатійович Антонович (зробив майже сто витягів з судових процесів про чаклунство), український композитор, основоположник української професійної музики Микола Лисенко (здійснив нотації весілля, обрядових пісень та ігор, записаних у Борисполі), професор, інженер-конструктор, технолог цукроваріння, відомий меценат української культури Василь Федорович Симиренко (збагатив колекцію фотосвітлин тиражів, побутових ситуацій), професор Київської духовної академії, історик, краєзнавець, літературознавець, архівознавець (в минулому учитель Кременецької семінарії на Волині) Микола Петров та десятки інших. Пісні, казки, описи національних звичаїв і обрядів які зібрав Чубинський і опублікував у 7 великих томах, дуже часто використовувалися для видання численних популярних збірників творів українського фольклору. Сестра Лесі Українки Ольга Косач-Кривенюк у своїй книжці «Лесь Українка, хронологія життя і творчості» (Нью-Йорк, УВАН 1970) пише: «улюблене читання Лесі... це кілька творів „Трудів“ і особливо том з піснями й том з казками, тобто словесна матеріяли.» (41 ст.). Його багата наукова спадщина була завжди живою й актуальною. Нею користувалися письменники, науковці і дослідницькі заклади. При тому варто пригадати, що П. П. Чубинський плідно здійснив три маршрути експедиції, якими обстежив 56 місцевостей. Це повіті: Волинській, Подільській, Київській, Гродненській, Мінській, Люблінській, Сідлецькій губерніях, а також частину території Бессарабії, де ґрунтовно дослідив і опрацював етнографічні матеріали. Ганна Берло в 3-й кн. «Україна» за 1927 р. писала: «Чубинський завдяки своїй незвичайно палкій, енергійній вдачі, став організатором і ініціатором у всіх справах». Можна десятки цитат наводити від різних мемуаристів про наукові і лицарські та шляхотні діла Павла Чубинського. Відомий історик Леонід Залізник в одній своїй радіопередачі слушно назвав гурт, який зростає навкруги Симиренків могутнім цінним вкладом в історію України. На жаль в ці важкі роки нагінка на діячів українства була з сторони царсько-російської імперії дуже жорстокою. Пригадаймо, як в 1846 р. режим розправився з братчиками: М. Костомаровим, Т. Шевченком, В. Білозерським та іншими членами Кирило-Методієвського товариства, яке займалося просвітницько-культурною діяльністю в Україні.

Так само проти тов. Громади Чубинського заведено кримінальну справу, почалось слідство. У вересні 1846 р. в Золотоніському повіті поліція виявила прокламацію українською мовою «Усім добрим людям», яка спрямована була на пробудження національної свідомості. Під впливом національного пробудження в осіні 1862 року Павло Чубинський написав вірш «Ще не вмерла Україна», що став національним гімном українського народу. 17 січня 1863 р. шеф жандармів князь Долгоруков арештував П. Чубинського і дав розпорядження вислати його «за вредное влияние на умы простолудинов» (за українську просвітницьку діяльність) на проживання в Архангельську губерню під строгий нагляд жандармів. Туди ж вислали народовця Петра Єфименка та його дружину, історика Олександра Єфименка та ін. Здобувши там прихильність Чубинський через рік він оселяється в Архангельську і там став працювати слідчим, потім секретарем статистичного комітету, редактором губернської газети, чиновником з

особливих доручень при губернаторі. За сім років заслання в Архангельську українець Чубинський зробив чимало для російської науки, зокрема написав дослідження про ярмарки, торгівлю і звичаї в архангельському краї та широко дослідив і описав про північні губерні Росії. Крім того з його експедицій вийшло у сімох томах дуже цінні «Труди». А також він видав збірку віршів «Сопілка» (1871). В тому часі вийшла збірка: чумацьких пісень (Івана Радченка), переказів (М. Драгоманова) та інші. Незважаючи на колосальну працю вченого, йому щойно дозволено у 1869 р. повернутися в Україну, де став працювати секретаром в етнографічно-статистичній експедиції Російського географічного товариства в Південно-Західному краї. В (1875–1876) йому довіряють функцію заступника голови цього експедиційного товариства. П. Чубинський докладає чимало зусиль для підготовки і проведення 111 Археологічного з'їзду в Києві, робота якого проходила з 14 серпня до 3 вересня 1874 року. У з'їзді взяло участь крім місцевих вчених науковці Франції, Англії, Італії. Для багатьох науковців це було перше знайомство з давньою історією України. Читали свої реферати київські науковці: Остап Вересай, В. Антонович, Ф. Вовк, М. Драгоманов, П. Житецький, М. Константинович, П. Івашенко, М. Дашкевич, І. Луцицький та ряд інших. Дослідник Федір Савченко, аналізуючи обстановку, в якій прохидив з'їзд, і участь у ньому місцевих науковців, зробив такий висновок: «Чубинський був блискучим проявом тієї наукової організованості, тих досягнень з боку наукового осередку «Старої Громади» — Відділу Географічного товариства в Києві, що саме тоді дійшов свого найвищого розквіту». З'їзд справив не тільки гарне враження на зарубіжних гостей, але за підтвердженням чужинців, він став помітною подією в науковому житті популяризації України, успіх у великій мірі завдячувано П. Чубинському.

Важливою ділянкою роботи П. Чубинського стала також підготовка до Паризького географічного Конгресу й виставки, де Україна була представлена на міжнародній арені в усіх географічних обсягах. Більшість експонатів для виставки взято з музеїв. Ті, яких не вистачало, надали аматори етнографії. Словом, виставка, підготовлена з безпосередньою участю П. Чубинського, здобила великий успіх і зате 1875 року його було нагороджено золотою медаллю. Однак вороги українства М. Юзефович і В. Шульгін розцінювали цю діяльність, як ворожу анти російську та сепаратистську. Про це написали свій пашквіль і опублікували його на сторінках газети «Киевлянин». На це з'явився нечуваний в історії культури «указ» 17 травня 1876 р., спрямований проти української мови і письменства званий «Емський», підписаний царем Олександром II в Емсі. За реакційною російською звичкою цей указ забороняв не лише друкувати, але і ввозити в імперію українські книжки, музичні твори, провадити сценічні вистави і лекції з української мови. Це був надзвичайно важкий удар, який ліг на українство так жорстоко, як, сучасна дика збройна путінська агресія на сході України. В світлі повищеного з 1876 р. Чубинськом було заборонено проживати в малоросійських і столичних губернях імперії. За допомогою президентів Російського географічного товариства він дістає дозвіл жити в Петербурзі. В чужому місті П. Чубинський тужив за Україною і в наслідок цієї туги розхворівся і найгіршою докучливою недугою став у нього параліч ніг, який до кінця життя прикував вченого до ліжка. Ось деякі відзначення і вшугування П. Чубинського: За свої цінні наукові праці одержав він золоту медаль від Російського географічного товариства (1873), золоту медаль на Міжнародній Виставці в Парижі (1875) та від Російської академії наук Уваровську премію (1879). В 1963 р. до 100-річчя українського гімну «Ще не вмерла Україна» Відділ ООЛ видав серію марок, наліпок, франкотипів, поштових листівок із зображенням авторів гімну Павла Чубинського і Михайла Вербицького, роботи митця Миколи Бідняка (1930-2000). На будинку колишньої гімназії у Києві, де навчався П. Чубинський, встановлена меморіальна дошка (скульптор Б. Довгань).

Продовження на 36 стор.

Початок на 34 стор.

У 1994 р. в селі Чубинське засновано ландшафтний заказник загальнодержавного значення - Хутір Чубинського. У 2001 р. в Борисполі було встановлено пам'ятник. Заснована Всеукраїнська премія імені Павла Чубинського. 14 січня 2009 р. Національний банк України увів в обіг ювілейну монету з візерунком «Павло Чубинський». На реверсі монети зображено портрет Чубинського в орнаментальному обрамленні та розміщено напис — ПАВЛО ЧУБИНСЬКИЙ (угорі півколом), роки життя - 1839 (ліворуч), 1884 (праворуч). Автор ескізів і моделей — Володимир Атамсанчук. Слід додати, що Павло Чубинський був сімейний його діти: Олександра — оперна співачка, Михайло - професор-криміналіст, Федір - ветеринар і Павло - інженер (залізнична платформа Чубинський. Правнук Чубинського Володимир — поет і композитор, був переслідуваний за радянських часів, під час тортур учинив самогубство. Помер Павло Чубинський 17 січня 1884 р. і похоронні відправи відбулися в Церкві Різдва Христового. Тіло поховано у Борисполі на Книшовому кладовищі. Серед колосальної виконаної наукової роботи вченим, одним із головних атрибутів залишається без сумніву національний гімн „Ще не вмерла Україна”, який став вершиною його творчих зусиль і вписався в тривку пам'ять на вічні-віки в Україні.

Надзвичайно цінним є те, що автором цього гімну став український науковець етнограф, фольклорист, поет та визначний громадський діяч - Павло Чубинський, уродженець з Надніпрянської України. А до його слів геніальну музику склав о. Михайло Вербицький — представник Західної України. В такому разі цей славець став мостом і об'єднав навіки наш народ незалежно від місця його народження. Євген Сверстюк писав: "Всі великі творіння Данте, Рафаеля, Сервантеса, Шевченка гімни — це теж творіння не пера і пензля, а творіння духу". Яким же великим мав бути дух поета, щоб його шедевр мав стати велетенським втіленням української національної ідеї та перерости в дух цілої української нації! До появи офіційного гімну в Україні співали своєрідний гімн на слова. Юліан Добриловського (1760-1825) пісню «Дай Боже, в добрий час» і твір Івана Гушалеви́ча (1823-1903) «Мир вам, браття, всім приносим», визнаний Головною руською радою у Львові (1848) як національний гімн галицьких українців. Карпатські українці співали пісню Олександра Духновича (1803-1865) «Я русин бив, есьм і буду». А на центральних і східних землях України роль національного гімну довгий час відігравав «Заповіт» Тараса Шевченка. Також наш народ співав «Молитва за Україну» - урочистий музичний твір, відомий також під назвою Боже великий, єдиний, нам Україну храни, як церковний гімн України, музика Миколи Лисенка, слова Олександра Кониського, написаний в 1885 році. У Греко-Католицькій Церкві та УПЦ Київського патріархату існує традиція співати «Молитву за Україну» після відправи. Микола Віталійович Лисенко залишив немало величних творів. Але духовний Гімн України «Боже великий, єдиний...», який традиційно виконується під час найважливіших державних свят, є найближчим для усіх українців твором Миколи Лисенка. Понад усі вимінені гімни найпотужніше звучить гімн „Ще не вмерла Україна” П.Чубинського і М.Вербицького. В старому Заповіті розповідає про пророка Мойсея, який вивів ізраїльський народ з єгипетської неволі... в Україні таким „пророком” є Шевченко, поряд з яким хочеться поставити Чубинського. „Станьмо, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону, в ріднім краю панувати не дамо нікому...” Звучать ці слова поета в унісон останнім подіям... Вони звучать з дивовижною та приголомшуючою силою проти агресії путінської Росії, яка злочинно напала на нашу землю. У 2015 році відзначаємо 100-ліття від дня народження композитора національного гімну о. Михайла Вербицького, та якось я не помітив, щоб в минулому році в нашій пресі були згадки про Павла Чубинського. Тому варто у цьому році при округлій даті ювілею композитора гімну, згадати також автора слів гімну П. Чубинського. Оба ці велетні духа з'єнали наш народ на вічні-віки і

своїм еліксиром зілля обесмертили дух українського народу на цілому світі.

Кожен з нас розуміє, що Гімн — являється один із основних державних символів, це духово-патріотичний камертон нації. Під звуки гімну проводять урочисті заходи, представляють, нагороджують обранців на міжнародних конкурсах, олімпіадах та інших важливих заходах. І саме в основу українського гімну, як ми вище згадували покладено вірш Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна і слава, і воля», написаний ще в 1863 році і прозвучали ці слова на музиці вперше як гімн 10 березня 1865 року в Перемишлі в Західній Україні на шевченківському концерті. А відтак на концерті в Українському дівочому інституті в Перемишлі, виконано «Ще не вмерла Україна». З черги студенти Львівського університету співали пісню «Ще не вмерла Україна» на студентському вічі. В роки I-ї світової війни УСС виконували „Ще не вмерла Україна” і залюбки співали „Ой у лузі червона калина”. Пісня «Ще не вмерла Україна» ставала масовою і навіть у таборі військовополонених українців співали свій гімн. Його співали воїни УПА. 25 березня 1917 року у Львові на вічу урочисто виконано в супроводі оркестри гімн «Ще не вмерла Україна». Під бурхливу овацію був проспіваний гімн «Ще не вмерла Україна» 11 січня 1918 року, після зачитання М.Грушевським IV Універсалу (проголошення самостійності України) у Будинку Центральної Ради в Києві. Величю зичав гімн «Ще не вмерла Україна» у міжвоєнний час, на Західних територіях України на всіх патріотичних зібраннях. У березні 1939 року сейм Карпатської України проголосив своїм державним гімном «Ще не вмерла Україна», державною українську мову і синьо-жовтий прапор з тризубом. Врешті 24 серпня 1991 року Верховною Радою України проголосила Акт незалежності України, всенародно схвалений 1 грудня 1991 року. Однак офіційним Гімном Української держави Конституцією України 1996 року було визнано тільки музику М.Вербицького без слів і щойно 4 березня 2003 року Верховною Радою (конституційною більшістю) був затверджений текст Державного гімну на слова П.Чубинського і музику о. М. Вербицького.

На закінчення цієї статті хочеться навести таке співставлення. Що в Ізраїлі росте оливкове дерево, яке неможливо знищити. Навіть якщо його зрубати, пень дерева незабаром пустить молоді паростки, а з їхніх плодів виросте багато олії, яку використовують як харчовий, так і освітлюваний продукт. Тому поверх 3500 років тому назад пророк Мойсей написав, що Ізраїль — це край оливкових цікавих дерев, яких коріння незнищимі і тим вони безсмертні. Їх можна порівняти з вічною Божою благодаттю. Цією Божою благодаттю є віра в Бога і віра у вічність національних символів, які здатні жити у вічності і оживлювати народ християнською і національною вірою, любов'ю і осявчувати наш рід Божими правдами, добром і братолюб'єм. Щоб всі ми, оновлені духом національних символів і скріплені Божою вірою, могли безустанно крокувати з спокоєм і радістю в настипні роки нашого життя. Дуже хочеться, щоб наші здорові підвалини віри, на яких стоїть християнська наука стали нашим українським дороговказом життя.

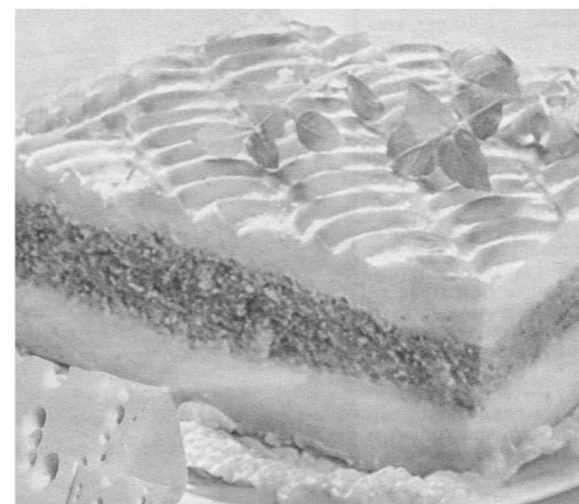
Література:

Чередниченко Дмитро. Павло Чубинський. — К.: Видвничий дім «Альтернативи», 2005. — 376 с.; іл. — (Серія «Особистість і доба»). ISBN 966-677-001-6, Енциклопедія «Черкащина». Упорядник Віктор Жадько. — К., 2010. — С.964-965., Віктор Жадько. Український некрополь. — К., 2005. — С.330., Малий словник історії України / Відповідальний редактор Валерій Смолій. — К.: Либідь, 1997., Енциклопедія українознавства. У 10-х томах. / Головний редактор Володимир Кубійович. — Париж, Нью-Йорк: «Молоде життя»-«НТШ»; 1954—1989, 1993—2000., Бібліографічний покажчик праць Чубинського уклав П. Єфименко у «Киевской Старине» (травень 1884), Чубинський Павло Платонович, Володимир Панченко «Сила чорноземна наш Чубинський...», журнал Родовід Ч. 10, наукові записки до історії України, 1995 рік.

Ярослав Стех (Канада)

Кращі страви української кухні

Київська запіканка

Інгредієнти:
картопля - 7 шт.
фарш м'який - 0,5 кг
молоко - 300 мл
яйця сирі - 2 шт
цибуля - 1 шт
морква - 1 шт
сіль
перець
трави
олія

Приготування:

1. Форму змащуємо олією.
2. Картоплю ріжемо на скибочки.
3. Цибулю мілко шаткуємо, моркву тремо на маленькій тертці. Обсмажуємо цибулю з морквою, додаємо фарш, трошки обсмажуємо усе разом.
4. Робимо заливку - змішуємо яйця з молоком та спеціями.
5. Викладаємо шарами - скибочки картоплі, фарш та знову картоплю. Солимо картоплю. Заливаємо молоком з яйцями. Ставимо в духовку, розігріту до 180 градусів, на 1-1,2 години. Подаємо з легким овочевим салатом. Смачного!

Салат "Коза-дереза"

Інгредієнти:
капуста червонокочанна 1 кг
ковбаса сервелат 200 г
консервовані горошок 150-200 г
маленька цибулина ріпчаста 1 шт.
майонез
сіль за смаком
мелений чорний перець за смаком
Розраховано на 5 порцій

Приготування:

1. Капусту натерти на грубій тертці, сервелат наізати соломкою, додати горошок та дрібно нарізану цибулину.
2. Все перемішати, посолити, поперчити і заправити майонезом.
Смачного!

РЕКЛАМА

ШВИДКО

ЗРУЧНО

ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by imaginestudio.com

Агрокорпорація СТЕПОВА – одна з найбільших і провідних корпорацій, яка займається повним циклом виробництва насіння. Місія корпорації полягає у наданні покупцю насіння кращої якості, яке відповідає найвищим європейським стандартам.

На сьогоднішній день «Степова» налічує понад 13 000 га землі, розташованої в східній частині України.

Компанія має сучасний логістичний центр, що забезпечує швидкість і зручність у своєчасному отриманні готового рішення з відвантаження насіннєвого матеріалу для наших клієнтів.

Україна, м. Дніпропетровськ,
вул. Калинова, 3

телефон: +38 (0562) 399-101

факс: +38 (056) 370-47-31

телефон: +38 (095) 794-79-38

E-mail: td.stepova@gmail.com

Державне агентство
лісових ресурсів України

<http://dklg.kmu.gov.ua>

Акція
**Майбутнє
ЛІСУ**
у твоїх
руках!

Візьми участь в акції – посади своє дерево!